

Projektbeskrivelse og miljøkonsekvensrapport Ansøgning om §16a miljøgodkendelse

Præstevej 42, 9520 Skørping

Konsulent:

Kristina Rasmussen

Miljørådgiver | Kemi- og Miljøingeniør

Tlf. 31 33 98 51

krc@blb.dk

Datablad (A)

Ansøger og ejer	Oplev Hedegaard I/S, Haverslevvej 26, 9530 Skørping
Husdyrbrugets adresse	Præstevej 42, 9520 Skørping
CVR-nummer	44488817
CHR-nummer	88986
Kommune	Rebild Kommune
Ejendomsnummer https://www.matriklen.dk/	10141008
Husdyrbrugets matrikel-nr.	5b - Oplev By, Gravlev
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Albækvej 30, 9520 Skørping, CHR nr. 30315 Hjortholmvej 53, 9530 Støvring, CHR nr. 97641 Haverslevvej 26, 9530 Støvring, CHR nr. 97649
Biaktiviteter	Ingen
Skema nr. i husdyrgodkendelse.dk	245824
Miljøkonsekvensrapport	Version 1
Godkendelse efter:	Husdyrbruglovens §16a stk. 2
Ansøgning indsendt	19. juni 2024

Forord

På husdyrbruget adresse ønskes der miljøgodkendelse efter stipladsmodel. Husdyrbruget har flere end 2000 stipladser til slagtegrise og er derfor et IE-brug. Miljøgodkendelse til husdyrbruget kan meddeles efter Husdyrbruglovens §16a, stk. 2.

Grå bokse indeholder tekst som er uddrag af lovgivning eller generelle oplysninger for husdyrbrug.

Første gang der søges om godkendelse efter stipladsmodel skal eksisterende forhold samt ændringer eller udvidelser på husdyrbruget vurderes samlet.

Denne miljøkonsekvensrapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1. Angivelsen af numre (A), (B1) mv. henviser til det relevante oplysningskrav i bilag 1.

Miljøkonsekvensrapporten påviser, beskriver og vurderer det ansøgte projekts forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet. Rapporten beskriver desuden de foranstaltninger som ansøger har truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Beskrivelsen indeholder følgende emner jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 8.

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Det samlede ansøgningsmateriale danner grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på ejendommen.

I miljøkonsekvensrapporten er der ikke vurderet på overholdelse af krav i henhold andre lovgivninger herunder bekendtgørelse af lov om dyrevelfærd (Dyrevelfærdsloven) og bekendtgørelse af byggeloven. Det er således til enhver tid ejers ansvar at generel lovgivning overholdes, såsom eks. pladskrav og indretning af staldanlægget.

Indhold

Datablad (A)	1
Forord 2	
1. Ikke teknisk resumé (E2)	5
1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør (E1)	6
1.2. Undersøgte alternativer til teknologi og foranstaltninger (E3)	6
2. Konklusion.....	8
3. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B, E1a).....	9
3.1. Indretning og drift af anlæg (B1)	10
3.1.1. Ansøgt drift i forhold til tidligere godkendelser	10
3.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi	11
3.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet	16
3.1.4. Ventilation.....	17
3.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2).....	18
3.2.1. Erhvervmæssig nødvendighed	18
3.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)	18
3.4. Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed (B4)	19
3.4.1. Landskabs- og planmæssige forhold	19
3.4.2. Generelle afstandskrav	19
3.5. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c).....	20
3.5.1. Ammoniakdeposition og beliggenhed i forhold til natur.....	21
3.5.2. Bilag IV-arter (E1b og F)	26
3.6. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b, E1c)	27
3.7. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, E1b, E1c).....	29
3.7.1. Transporter	31
3.7.2. Rystelser.....	34
3.7.3. Støj.....	34
3.7.4. Støv	35
3.7.5. Lys	36
3.7.6. Skadedyr	36
3.7.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger.....	37
3.8. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c).....	38
3.8.1. Døde dyr.....	38
3.8.2. Affald.....	38
3.8.3. Olier og kemikalier	39
3.8.4. Energiforbrug	40
3.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen.....	41
3.9. BAT- Ammoniak (B9, E1b, E1c)	42
3.10. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c).....	44
4. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (E og F).....	45
4.1. Beskrivelse af det ansøgte.....	45
4.1.1. Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner (E1a og F1a og b)	45

4.1.2. Forventede indvirkninger på miljøet. (E1b og Fc og d) og evt. foranstaltninger til at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø (E1c).....	45
4.1.3. Befolkningen og menneskers sundhed (F4).....	45
4.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F4)	45
4.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer (E1c)	46
4.1.6. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (E1d og F2, F3)	46
5. Oplysninger i relation til IE-husdyrbruget (C)	48
5.1. Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør (C1)	48
5.2. BAT- Råvare, energi, vand, management mv. (C2)	48
5.2.1. BAT- råvare	48
5.2.2. BAT-Energi	48
5.2.3. BAT-Vand.....	49
5.2.4. BAT-Management.....	49
6. Bilagsoversigt	50
Bilag 1: Overblik over produktionsarealer i de enkelte staldafsnit.	50
Bilag 2: Staldtegninger (eksisterende og nye anlæg)	50
Bilag 3: Indberetnings- og generelle lovkrav for IE-husdyrbrug	50
Bilag 4: Beredskabsplan (uploadet som et separat dokument)	50

1. Ikke teknisk resumé (E2)

Nudrift og det ansøgte projekt

Ansøgningen omhandler miljøgodkendelse til produktion af smågrise og slagtesvin på adressen Præstevej 42, 9520 Skørping.

Husdyrbruget har en gældende tilladelse til at producere 540 stk. søer, 17.183 stk. smågrise (7,2-32 kg), 17.183 stk. slagtegrise (32-55 kg) og 250 stk. polte/slagtegrise.

Produktionen finder sted i 11 stalde. På ejendommen er der desuden tre gyllebeholdere, tre gastætte kornsiloer, en korngrav med renselhus, to foderlader, en halmlade, et maskinhus, en lagerhal, en brovægt og en vaskeplads.

Husdyrbruget søger om miljøgodkendelse til et reduceret eksisterende produktionsareal på 2.101 m² samt om fleksibilitet til en produktion bestående af smågrise og slagtegrise med mulighed for at justere på dyrenes vægtgrænser. Den primære produktion vil være slagtegrise.

Der skal ikke opføres nyt byggeri i forbindelse med projektet. Syv staldafsnit tages ud af drift. To staldafsnit renoveres og sammenlægges til en stald. Mens de øvrige staldafsnit renoveres og opdateres til nutidige driftsmæssige forhold.

Med godkendelsen er der en frist på 6 år til at gennemføre det ansøgte projekt.

I det ansøgte projekt skal der foretages bygningsmæssige ændringer. Godkendelsen vil derfor først anses som fuldt udnyttet når alle tiltag og bygningsmæssige ændringer er implementeret. Byggeriet skal være færdigmeldt indenfor de 6 år fra godkendelsesdatoen i sidste instans. Udnyttelse af godkendelsen erstatter alle tidligere tilladelser og godkendelser på ejendommen.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Der forventes ingen væsentlige ændringer i forhold til den nuværende produktion og drift og dermed sker der heller ingen væsentlige ændringer for naboer omkring husdyrbruget i forhold til oplevelsen af støj, støv, lugt samt færdsel til og fra husdyrbruget mv.

Lugt

Beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byzoner er overholdt.

Trafik, støj og støv

Med det ansøgte projekt reduceres antallet af transportere til og fra ejendommen. Der ændres ikke i øvrige aktiviteter der kan medføre støj.

Der forventes ingen væsentlige støvgener for omkringboende i forbindelse med det ansøgte, da støv fra staldanlæg hindres ved overbrusning og støv som følge af transport ikke bør berøre naboer, da der ikke er beboelser langs den grusbelagte adgangsvej ind til husdyrbruget.

Landskab

Der opføres ikke nyt byggeri på ejendommen. Det ansøgte vil derfor ikke påvirke oplevelsen af det omkringliggende landskab.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

Beregninger viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage et større ammoniakbidrag end de grænser, der er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det ansøgte forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Det skyldes, at der ikke fjernes eller ødelægges yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er underlagt krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi i forhold til ammoniak.

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 3.082 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste teknikker på markeder, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. For at nå kravet bliver der etableret gyllekøling i den renoveret stald 1.

Husdyrbruget har mere end 2000 stipladser til slagtegrise og er derfor et IE-brug. Det betyder, at husdyrbruget er omfattet af en række særregler, som kun gælder for IE-brug med ophæng i EU's BAT-konklusioner for store husdyrbrug.

Husdyrbruget skal derfor have et miljøledelsessystem, have plan for uddannelse af personale, have plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab samt krav til optimeret udnyttelse af protein og fosfor i foder, krav om energieffektiv belysning.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

Der er i ansøgningen redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt. Blandt andet er nedenstående tiltag anvendt:

- Fluer vil blive bekæmpet kontinuerligt med rovfluer i gyllekanalerne og der er aftale med skadedyrsbekæmpelsesfirma for at sikre, at der ikke opstår tilhold af rotter.
- Der er etableret teltoverdækning på de eksisterende gyllebeholdere. Overdækning af gyllebeholdere reducerer mængden af husdyrgødning i tankene med 10 % grundet manglende regnvand, hvilket reducerer transport med husdyrgødning tilsvarende.
- Husdyrgødningen leveres til biogasanlæg, hvilket bidrager til reduktion af klimagasser.
- Der etableres gyllekøling i den renoveret stald 1 for at reducere ammoniakfordampningen fra anlægget.
- Anlægget optimeres løbende i forhold til energiforbrug.
- Foder er tilpasset dyrenes behov i de enkelte vækststadier, hvilket giver den bedste udnyttelse af næringsstofferne i foderet.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, som skal sikre, at forurening i forbindelse med et evt. uheld begrænses mest muligt.

Samlet vurderes det, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger vedr. det ansøgte projekt til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør (E1)

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil anlægget blive tømt og rengjort således at der ikke opstår risiko for forurening eller unødigt risiko for skadedyr. Eventuelt oplag af foder, hjælpestoffer og affald fra produktionen vil blive bortskaffet i henhold til gældende regler.

Gyllebeholderen tages ikke nødvendigvis ud af drift med ophør af husdyrproduktionen, da der fortsat kan være markbrug tilknyttet ejendommen. Hvis gyllebeholderen tages ud af drift, vil den blive tømt og husdyrgødningen udbragt efter gældende lovgivning.

1.2. Undersøgte alternativer til teknologi og foranstaltninger (E3)

Miljøstyrelsen har udarbejdet en liste over teknologier som vurderes miljøeffektive og driftssikre til reduktion af ammoniak. Teknologierne kan anvendes uanset størrelsen på husdyrbruget, men mange teknikker er meget omkostningstunge og kræver en særlig opbygning af anlægget for at kunne anvendes på en væsentlig andel af produktionen. Derfor vil valg af teknik til reduktion af ammoniak variere dels i forhold til størrelsen på husdyrbruget og dels i forhold til udformning af staldanlægget.

Der er få teknikker optaget på teknologilisten til reduktion af lugtemissionen. Krav til lugt er i denne ansøgning opfyldt uden krav til reduktion. Der anvendes derfor ingen supplerende teknologi udover regelmæssig rengøring af staldanlægget samt godt management.

Krav til ammoniakreduktion i henhold til BAT opfyldes ved integration af anlæg til gyllekøling i stald 1 samt overdækning af gyllebeholdere. Alternativer til den anvendte teknologi er kemisk luftrensning/ biologisk luftrensning/gylleforsuring, som er fravalgt da omkostningen ikke står mål med effekten.

Luftrensning (kemisk og biologisk) er fravalgt, da de teknikker er mere omkostningstunge. Opbygningen af anlægget med flere mindre staldafsnit placeret ved siden af hinanden vil betyde at der skal laves tværkanaler til ventilationsluften for at kunne udnytte en luftrenser. Opbygning af ventilationskanaler, hvor luften skal flyttes over lange afstande, giver et stort tryktab og dermed øges energibehovet væsentligt.

Gylleforsuring er ligeledes fravalgt, da det vil kræve en stor fortank til opblanding af gylle med syre. Fortanken skal placeres tæt på anlægget, da husdyrgødning skal pumpes tilbage ind i anlægget. Der er ingen mulige placeringer for denne fortank.

De anvendte teknikker til ammoniakreduktion fjerner op til 30 % (gyllekøling) og 50 % (telt-overdækning) mere ammoniak end det i loven fastsatte krav til BAT for ammoniak.

2. Konklusion

Projektet omfatter renovering og ændring af fire staldafsnit som ændres til tre staldafsnit. Der tages syv staldafsnit ud af drift. Der ændres ikke på øvrige driftbygninger.

Projektet som helhed kræver ingen dispensationer fra generel lovgivning.

Ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages miljøkonsekvensberegninger i forhold til lugt og ammoniak. Beregningerne viser at emissionerne vedr. lugt og ammoniak overholder alle afskæringskriterier.

Lys, støv og støj ændres minimalt i forhold til nuværende produktion og vurderes ikke at indvirke væsentligt på det omkringliggende miljø.

Det samlede antal af transporter reduceres minimalt som følge af det ansøgte projekt. Antallet af øvrige transporter fra ejendommen ændres ikke som følge af det ansøgte projekt.

Der forventes et optimeret forbrug af foder, vand og energi pr. produceret enhed i forhold til det nuværende produktionsomfang. Der forventes ikke en øget affaldsproduktion af hverken typen eller mængden pr produceret enhed. Det forventelige vil være at affaldsmængden falder pr. produktionsenhed, da der vil være færre rester af korttidsholdbare produkter, når de kan anvendes i en større produktion.

Det vurderes at husdyrproduktionen hverken med nuværende tilladelse eller med en godkendelse til det ansøgte vil få utilsigtet miljømæssige konsekvenser.

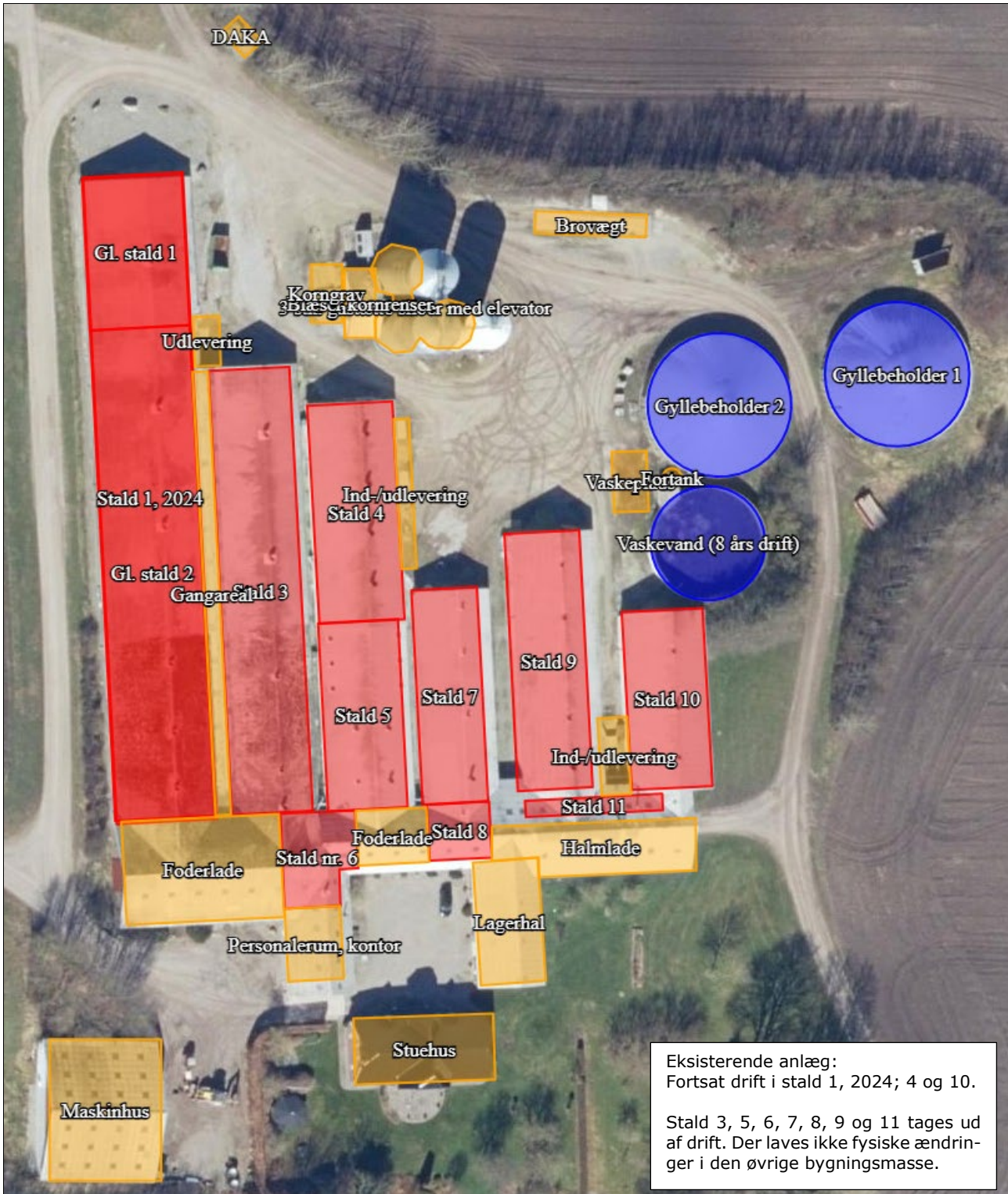
Med godkendelsen er der en frist på 6 år til at gennemføre det ansøgte projekt.

I det ansøgte projekt skal der foretages bygningsmæssige ændringer og projektet forudsætter nye tiltag i anlægget, som skal efterkommes inden godkendelsen kan udnyttes. Godkendelsen vil derfor først anses som fuldt udnyttet når alle tiltag og bygningsmæssige ændringer er implementeret. Byggeriet skal være færdigmeldt indenfor de 6 år fra godkendelsesdatoen i sidste instans. Udnyttelse af godkendelsen erstatter alle tidligere tilladelser og godkendelser på ejendommen.

3. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B, E1a)

I dette kapitel redegøres der for det ansøgte projekt, herunder husdyrbrugets indretning og drift, bygningsmæssige udvidelser, beliggenhed i forhold til omgivelserne og udpegninger, samt husdyrbrugets potentielle påvirkning på omgivelserne.

Oversigt over ejendommens driftbygninger ses på nedenstående billede. Navngivningen af stald-afsnit på billedet referer til navngivning i denne miljøkonsekvensrapport samt beregninger.

Ejendommens stald- og opbevaringsanlæg (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

3.1. Indretning og drift af anlæg (B1)

3.1.1. Ansøgt drift i forhold til tidligere godkendelser

8-års drift

Merdepositionen af ammoniak til kategori 3-natur beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel den nuværende drift (nudrift) som 8-års driften (den lovlige produktion 8 år bagud).

Gældende tilladelser og miljøgodkendelser de sidste 8 år er vist herunder med en kort beskrivelse af staldanlægget, hvis der er sket ændringer i staldanlæg eller produktionstype i de enkelte staldanlæg i forhold til nudrift.

- Den 9. juni 2010 var der tilladelse til en produktion med 610 årssøer, 18.000 stk. smågrise og 410 stk. polte jf. § 12 miljøgodkendelse. Dyreholdet var opstaldet i samme staldanlæg som anvendes i nudrift.
- Den 18. december 2015 var der tilladelse til en produktion med 540 årssøer, 17.183 smågrise (7,2-32 kg), 17.183 slagtegrise (32-55 kg) og 250 polte/slagtegrise jf. tillæg til § 12 miljøgodkendelse. Dyreholdet var opstaldet i samme staldanlæg som anvendes i nudrift.

Produktionstilladelsen meddelt den 18. december 2015 definerer 8-års driften.

Nudrift

På ejendommen er der godkendelse til en produktion med 540 årssøer, 17.183 smågrise (7,2-32 kg), 17.183 slagtegrise (32-55 kg) og 250 polte/slagtegrise. Godkendelsen er meddelt den 18. december 2015. Godkendelsen er udnyttet.

I den gældende godkendelse anvendes staldafsnit 1 og 2 til løsgående drægtige søer, staldafsnit 4 til smågrise og slagtegrise samt staldafsnit 10 til smågrise og slagtegrise, som også indgår i denne ansøgning.

Staldafsnit 3, 5, 6, 7, 8, 9 og 11 ophører som staldafsnit i det ansøgte projekt.

Husdyrbrugets anlæg består ud over staldafsnittene af tre gyllebeholdere, hvoraf den ene er taget ud af drift i 2022 men anvendes til opbevaring af vaskevand, tre gastætte kornsiloer, en korngrav med rensehus, to foderlader u. korntørring, en halmlade, et maskinhus, en lagerhal, en brovægt og en vaskeplads.

Der drives markbrug fra adressen. Udbringning af husdyrgødning og anvendelse af bekæmpelsesmidler i marken varetages af maskinstation.

Ansøgt drift

Det ansøgte projekt omfatter renovering og ændring af de staldafsnit som videreføres til husdyrproduktion. Projektet søges så tilladelsen til husdyrbruget gives efter stipladsmodellen. Dermed ophæves tilladelsen efter dyreenhedsmodellen.

Der søges om renovering og ændret anvendelse i:

- Staldafsnit 1 og 2 renoveres og ændres til stald 1, 2024, med flexgruppe små- og slagtegrise.
- Staldafsnit 4 renoveres og ændres til smågrise.
- Staldafsnit 10 renoveres og ændres til smågrise.

Der søges ikke om nyt byggeri eller ændret anvendelse af de staldafsnit som tages ud af drift.

Projektet forudsætter ikke om dispensationer fra generel lovgivning.

Ibrugtagning af godkendelsen

Godkendelsen har en frist på 6 år til at gennemføre det ansøgte projekt med byggeri. Dvs. byggeriet skal være færdigmeldt senest 6 år fra godkendelsesdatoen i sidste instans. Vilkårene i godkendelsen skal overholdes ved ibrugtagelse.

3.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Definition på produktionsareal er; det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer hvor dyrene kortvarigt opholder sig er ikke produktionsareal.

Produktionsarealet er opgjort ud fra tegninger og ansøgers oplysninger om anlægget. Tegninger er vedlagt (se bilag). Produktionsarealet på ejendommen er opgjort eksklusiv inventar og foderkrybbeareal.

Produktionsarealet i ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel sammen med oplysninger om den faktiske gulvtype i hver staldafsnit.

Stald	Antal sektion	Sti pr sektion	Sti dybde	Sti bredde	Frdrag krybbe og inventar	Stiareal	Netto areal pr sti	Areal total	Stiplads pr sti	Stiplads total	Bemærkninger gulvtype/stipladser
1, 2024	1	1	15,650	30,200	17,600	455,030	455,030	455,03	700	700	25-49 % fast
	1	1	15,650	23,900	15,000	359,035	359,035	359,04	552	552	25-49 % fast
	1	1	15,650	23,900	15,000	359,035	359,035	359,04	552	552	25-49 % fast
	1	1	15,650	23,760	15,000	356,844	356,844	356,84	548	548	25-49 % fast
4	1	48	1,810	3,530	0,450	5,939	5,939	285,09	19	912	Toklimastald, delvis spaltegulv
10	2	8	2,075	5,275	0,450	10,496	10,496	167,93	34	934	Toklimastald, delvis spaltegulv
	1	10	2,320	5,275	0,450	11,788	11,788	117,88	39	390	Toklimastald, delvis spaltegulv
SUM								2100,84			m² produktionsareal
SUM										2352	Stipladser til slagtegrise
SUM										2236	Stipladser til smågrise

Opgørelse af produktionsareal i ansøgt drift.

I nedenstående oversigt er hver staldafsnit beskrevet med dyretype, gulvprofil og krav til miljøteknologi hen over den seneste 8 års periode, for staldafsnit hvor husdyrproduktionen fortsætter. Oversigten er således rådata indtastet i husdyrgodkendelse.dk. Rådata for alle staldafsnit i nudrift og 8-årsdrift er indsendt via skema 245824 i husdyrgodkendelse.dk

Staldafsnit	Drift	Dyretype	Produktionsareal	Staldsystem	Teknologi	
1, 2024	Ansøgt drift	Flex Slagte- og smågrise	1530	Delvis spaltegulv 25-49% fast	Gyllekøling	
	Nudrift	Gl. stald 1:				
		Søer, golde og drægtige	227	Løsgående, delvis spaltegulv		
		Søer, golde og drægtige	74	Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv		
		Gl. stald 2:				
		Søer, golde og drægtige	157	Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv		
		Søer, golde og drægtige	719	Løsgående, delvis spaltegulv		
Søer, golde og drægtige	13	Løsgående, delvis spaltegulv				

		Søer, golde og drægtige	101	Løsgående, delvis spaltegulv	
	8 års drift	Gl. stald 1:			
		Søer, golde og drægtige	227	Løsgående, delvis spaltegulv	
		Søer, golde og drægtige	74	Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	
		Gl. stald 2:			
		Søer, golde og drægtige	157	Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	
		Søer, golde og drægtige	719	Løsgående, delvis spaltegulv	
		Søer, golde og drægtige	13	Løsgående, delvis spaltegulv	
		Søer, golde og drægtige	101	Løsgående, delvis spaltegulv	
4	Ansøgt drift	Smågrise	285	Toklimastald, delvis spaltegulv	
	Nudrift	Slagtesvin	138	Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	
		Smågrise	147	Toklimastald, delvis spaltegulv	
	8 års drift	Slagtesvin	138	Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	
Smågrise		147	Toklimastald, delvis spaltegulv		
10	Ansøgt drift	Smågrise	286	Toklimastald, delvis spaltegulv	
	Nudrift	Slagtesvin	117	Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	
		Smågrise	147	Toklimastald, delvis spaltegulv	
	8 års drift	Slagtesvin	117	Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	
Smågrise		147	Toklimastald, delvis spaltegulv		

Oversigt over de seneste 8 år oplyst i husdyrgodkendelse.dk.

Summering af produktionsarealet i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift.

Drift:	Ansøgt drift	Nudrift	8-årsdrift
Produktionsareal (m²)	1.530 m² til flexgruppe små- og slagtegrise 571 m² til smågrise Total: 2.101 m² produktionsareal	1.903 m² til årssøer 933 m² til slagtegrise 756 m² til smågrise Total: 3.592 m² produktionsareal	1.903 m² til årssøer 933 m² til slagtegrise 756 m² til smågrise Total: 3.592 m² produktionsareal

Oversigt over produktionsarealet i de tre drifter: Ansøgt, nudrift og 8-års drift.

Der er ikke vilkår til miljøteknologi i staldanlægget i den gældende produktionstilladelse.

Omfang af produktionsareal med ansøgt staldsystem, dyretype, miljøteknologi indgår i beregningerne af lugt og ammoniak i Husdyrgodkendelse.dk. Beregning af BAT for ammoniak er baseret på ovenstående samt BAT-forudsætningen for de enkelte staldafsnit (jf. afsnit 2.9).

Flexgruppe

Der søges om godkendelse til flexgruppe "smågrise og slagtegrise". Flexgruppe betyder, at der kan produceres grise i vægtintervallet fra fravæning til slagtning. Der kan således produceres smågrise, slagtegrise eller en kombination af begge dyregrupper. Denne tilpasning sker primært grundet store udsving i slagtevægt bestemt af slagterierne, hvilket betyder, at der er behov for løbende at kunne justere i vægt.

Beregning af emissioner fra anlægget baseres på den dyretype giver den højeste emission. De beregnede emissioner er ammoniak og lugt. Ammoniakreduktionskrav grundet BAT beregnes ligeledes i forhold til den dyretype, som giver det højeste reduktionskrav. Det betyder, at beregninger i forhold til BAT for ammoniak samt emission af lugt og ammoniak for ansøgninger hvori der indgår flexgruppe altid vil være en worst case beregning. Det er derfor ikke nødvendigvis den samme dyretype som indgår i beregning af hhv. lugt, ammoniak samt krav til BAT.

I nedenstående tabel fremgår mulige dyretyper og staldsystemer for ansøgt produktion som flexgruppe. Staldafsnit 1 og 2 ved den valgte flexgruppe.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv

Mulig produktion ved den valgte flexgruppe, jf. husdyrgodkendelse.dk

Når der vælges en flexgruppe, skal der redegøres for hvilken produktionstype, som kan give anledning til størst forbrug, antal transporter mv, og derudfra skal beskrivelsen tage afsæt i den produktionstype med størst forbrug.

Ressourceforbruget og produktionen af husdyrgødning er forskellig for produktion af smågrise og af slagtegrise. I nedenstående tabel er ressourceforbruget opgjort pr. kvadratmeter produktionsareal for hhv. smågrise og slagtegrise. Tabellen viser således divergensen mellem de ansøgte dyregrupper. Data er omregnet fra dyr til produktionsareal så data er sammenlignelige, da der kan produceres væsentlige flere smågrise på samme areal end slagtegrise.

In- og output pr. kvadratmeter produktionsareal (2023)	Smågrise	Slagtegrise
Antal stier	3,33	1,54
Producerede enheder / m ²	21,7	6,17
Tilvækst kg / m ²	481	470

Foderforbrug /m ²	934 FE/850 kg	1374 FE/1334kg
- Tilskudsfoder/korn*	280 kg/569 kg	293 kg / 1040 kg
Energi kW /m ²	261	86
Vandforbrug m ³ /m ²	3,30	3,50
Gødning m ³ /m ²	2,76 m ³ Drænet gulv 2,78 m ³ Delvis spaltegulv	3,31 m ³ Drænet gulv 3,29 m ³ Delvis spaltegulv
Transporter dyr indgående antal	0,024	0,010
Transporter dyr udgående antal	0,043	0,029
Transporter gødning, antal (20 tons)		
Drænet	0,138	0,166
Delvist fast	0,139	0,164
Transporter foder (32 tons)	0,009	0,009
Transporter korn (20 tons)	0,028	0,052

Opgørelse pr. m² produktionsareal for smågrise og slagtegrise. *Ved hjemmeblandet foder indkøbes tilskudsfoder (minerale, fedt, vitaminer mv.) derudover anvendes eget korn. Andel af tilskudsfoder i forhold til korn er 33 % ved smågrise og 22 % ved slagtesvin. Den procentvise andel ud af det totale foderforbrug er stort set identisk, hvorfor der ikke er forskel i antal eksterne transporter med tilskudsfoder. Forskellen i foderforbruget til smågrise og slagtegrise er således primært korn.

Af opgørelsen ses, at gødningsproduktion, vandforbrug og foderforbrug pr. kvadratmeter produktionsareal er størst ved slagtegrise. Tilsvarende er antal transporter ca. 7 % større ved slagtegrise end ved smågrise.

Energiforbruget ved en smågriseproduktion er væsentligt højere end ved slagtegrise. En smågriseproduktion med indsættelsesvægt på 7 kg forudsætter et opvarmet staldrum. Varmebehovet for smågrise aftager med øget vægt og ved ca. 15 kg har smågrisene ikke behov for ekstra opvarmning. Indsættelse af smågrise over 15 kg vil derfor have samme energibehov som slagtegrise. Energiforbruget er defineret ud fra normtal for produktionstypen, og medtager derfor ikke energiforbruget til drift af miljøteknologi.

Ansøgningen er beskrevet ud fra ressourcebehovet og påvirkninger i relation til slagtegriseproduktion, da det er den produktion som vil give anledning til størst forbrug og antal transporter.

I forhold til støj, støv og rystelser fra anlægget vil der ikke være nogen væsentlig forskel på om det er en produktion af smågrise eller slagtegrise, da driften af anlægget vil være uændret ved de to produktioner.

Miljøteknologi

I § 12 miljøgodkendelse meddelt den 9. juni 2010 fremgår det af vilkår 5.1.2. at ejendommens to største gyllebeholdere skal have fast overdækning i form af telt. Dette vilkår bortfalder med det ansøgte projekt.

I dette projekt er der udover de aktuelle staldsystemer forudsat integration af følgende teknologi/teknologier:

Stald 1: Gyllekøling

Fast overdækning af gyllelagre.

Anvendt miljøteknologi til gyllelagre: Fast overdækning (telt eller betonlåg) på begge gylletanke.

Gyllekøling: Gyllekøling er en teknologi hvor der enten nedstøbes køleslanger i bunden af gyllekanalerne eller slangerne eftermonteres i bunden af kanalerne. Køleslangerne køler gyllen ned hvorved ammoniak reduceres. Når køleslangerne forbindes til en varmepumpe, kan varmen fra gyllen genanvendes til opvarmning af staldrum og beboelse og vand.

Teknikken anvendes i stald 1, hvor der påmonteres køleslanger til gyllekøling i kanalerne.

I stald 1 etableres der 4 storstier á 11,2 m*30,2 m + 11,2 m*23,9 m + 11,2 m*23,9m + 11,2 m*23,76 m kanaler svarende til 1.139,7 m² kanaler med køleslanger.

Krav til ammoniakreduktion ved gyllekøling er på 10,80 % i staldafsnit 1 for at opfylde det samlede BAT-krav. Det giver et krav om en gennemsnitlig køleydelse på 17,5 W/m². Med 1.139,7 m² kanaler er der et kølekrav på 71.047 kWh når der anvendes dataloger eller 87.370 kWh når der anvendes timetæller, ved en varmepumpe med en køleydelse på 20 kW.

Opstilles der en varmepumpe med en anden køleydelse skal årlig driftstid og køleeffekt i kWh genberegnes.

Beregninger af gyllekøling: MED TIMETÆLLER og linespil			Ansøgt projekt
			Præstevej 42, 9520 Skørping
X =	W/m ² gyllekumme 17,5	22,97 % NH ₃ N effekt for reel driftstid	X er lig med køleeffekten i W/m²
	Reduktionskrav:	10,8 % reduktion i NH ₃ N	
Indtast i de gule felter diverse tal der svarer til ejendommens faktiske mål/tal for kummerareal m.v.			
Kummeareal i m²:		1.139,7	
Varmepumpens køleydelse:		20 kW	
Varmer der udvindes fra gyllen:	20.000 Watt =		20 kW/time reel drift
Køle effekt årligt i kWh:			82.370 kWh
Varmepumpens driftstidsbehov:			4.119 timer/år (faktiske driftstimer)
Kølekrav ved konstant drift 8760 timer/år			71.047 kWh
Merforbrug strøm ved COP værdi	3,1		5.392 kWh/år i forhold til datalog

Indretning og drift

- Gyllekanalerne i staldafsnit 1 - i alt 1.139,7 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 17,5 W/m².
- Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
- Den årlige driftstid skal være mindst 4.119 timer, ved en varmepumpe med en køleydelse på 20 kW.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Fast overdækning af gyllelagrer:

Der er ansøgt om fast overdækning på to gylletanke med en ammoniakreducerende effekt, hvilket betyder at nedenstående vilkår skal overholdes.

- Gylletank nr. 1 og 2 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Derudover er der et vilkår til egenkontrol, jf. afsnit 3.7.7

3.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet

I staldafsnittene produceres der flydende husdyrgødning. Husdyrgødningen leveres løbende til biogasanlæg og afgasset biomasse modtages retur til opbevaring i gylletankene.

Gylletanke

Der er tre gylletanke på ejendommen opført i hhv. år 1979, 1989 og 2002.

Gylletanken fra 1979 er taget ud af drift i år 2022. Tanken vil fremover blive brugt til opsamling af vaskevand fra vaskeplads.

Der søges ikke om at opføre yderligere gylletanke på ejendommen.

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg samt krav til de enkelte gylletanke fremgår af oversigten nedenfor. Oversigten er således rådata indtastet i husdyrgodkendelse.dk.

Gyllebeholder	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Drift	Teknologi	Andre krav
Gylletank 1 (år 2002)	1.500	419	Ansøgt drift	Overdækning	-
			Nudrift	Overdækning	
			8 års drift	Overdækning	
Gylletank 2 (år 1989)	1.500	415	Ansøgt drift	Overdækning	-
			Nudrift	Overdækning	
			8 års drift	Overdækning	
Vaskevand (år 1979)	Indgår i 8 års drift: 1.000	263	Ansøgt drift	-	-
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Kanaler*					
I alt	3.000 m³ lagerkapacitet				

Oversigt over opbevaringsanlæg og anvendt teknologi de seneste 8 år.

I normtal for produceret husdyrgødning er der tillagt regnvand. Ved overdækning af lagertanke modregnes den korrektion der er foretaget i normtallet ved at reducere gødningsmængden med 10 %. En overdækning af lageret bidrager således ud over en ammoniakreduktion også til en mindre mængde husdyrgødning og dermed også færre transporter med husdyrgødning.

Gylletanke fra 1989 og 2002 er med fast overdækning.

Overfladearealet af beholderne er beregnet automatisk ved indtegning af beholderne i husdyrgodkendelse.dk, og indgår i beregning af anlæggets samlede emission af ammoniak.

Afstand til overfladevand

Placering af en gylletank indenfor 100 meter af overfladevand (sø over 100 m² og åbent vandløb) eller i risikoområde, defineret som fald på mere en 6° fra gylletankens laveste terrænkote til kronekant ved overfladevand, udløses krav til gyllealarm. Derudover er der krav til beholderbarriere ved en afstand på under 100 meter i risikoområde og terrænrændring ved en afstand på over 100 meter og i risikoområde.

Gylletankene ligger udenfor risikoområde og over 100 meter til overfladevand.

Håndtering af flydende husdyrgødning

Husdyrgødningen føres fra staldanlægget til fortank i lukkede rør. Fra fortanken afhentes husdyrgødningen til biogasanlæg. Der pumpes således ikke husdyrgødning over i lagertanke. Vaskevand fra staldanlægget bliver pumpet i lagertanke, da det ikke skal afleveres til biogasanlægget. Pumpen er placeret over fortanken.

Afgasset biomasse modtages retur og opbevares i lagertanke. Forud for udbringning af husdyrgødningen vil lagertanke omrøres. Omfanget afhænger af husdyrgødningens konsistens og mængden af flydelag. Gylletanken tømmes ved gyllevogn med sugetårn. Der er dermed ingen risiko for overløb eller anden spild. Tømningen skal således ikke ske på støbt plads med afløb.

Forventet gødningsproduktion og opbevaringskapacitet.

Flydende husdyrgødning

Anlæggets samlede produktionsareal med flydende husdyrgødning udgør op til 1.530 m² med mulighed for produktion af små- og slagtegrise og 571 m² med produktion af smågrise. Ved norm udnyttelse af anlægget forventes årsproduktionen af flydende husdyrgødning at udgøre 6.621 m³ (beregnet ved: 1.530 m² * 3,29 m³ gylle/m²+571 m² * 2,78 m³ gylle/m²).

100 % af den samlede lagerkapacitet i gylletankene er med fast overdækning. Normproduktionen af husdyrgødning skal dermed reduceres med 10 %, svarende til 300 m³.

Ejendommens vaskeplads har afløb til lagertanken Vaskevand. Vaskepladsen anvendes til rengøring af markredskaber. Fra vaskepladsen på 54,3 m² tilføres der årligt ca. 138 m³ vand (100 m³ vaskevand + 38 m³ regnvand (54,3 m² vaskeplads * 0,7 m³ vand/m²).

Mængden af flydende husdyrgødning inklusive vaskevand fra staldvask der skal opbevares er 6.621 m³. Den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen til flydende husdyrgødning er 3.000 m³.

Husdyrgødningen leveres løbende til biogasanlæg. **Der modtages kun den mængde husdyrgødning retur, som svarer til 9 mdr. opbevaringskapacitet.**

Dybstrøelse

Der er ingen produktion af dybstrøelse på ejendommen.

Vurdering

Generel lovgivning for opbevaring og håndtering af husdyrgødning er defineret som BAT. Der er således ikke vurderet på forhold, som er omfattet af generel lovgivning.

Lagerkapaciteten på ejendommen er under 9 mdr., men da husdyrgødningen løbende leveres til biogasanlæg og der kun modtages afgasset biomasse retur, som svarer til 9 mdr. opbevaringskapacitet, vurderes det derfor at der er tilstrækkeligt med kapacitet til at kunne håndtere husdyrgødningen indtil den skal udbringes på markerne i foråret.

Fast overdækning på to gylletanke bidrager dels til en lavere ammoniakemission samt mindre husdyrgødning og dermed færre transporter med husdyrgødning.

Den faste overdækning er en del af overholdelsen af BAT-krav og skal derfor fastsættes med vilkår.

3.1.4. Ventilation

Staldanlægget er mekanisk ventileret i alle staldafsnit med undertryksventilation.

Ventilationsafkast er jævnt fordelt i forhold til de enkelte sektioner.

Ved almindelig vedligehold af ventilationsanlæg vil der løbende blive udskiftet til lavenergi ventilation.

Gamle ventilatorer har typisk TRIAC-motorer. Det er motorer som har samme energiforbrug uanset ventilationsbehovet. Energiforsyningen når der skrues ned for ventilationen brændes af i motoren som varme. Når der er maks. ydelse bruges al energien til at ventilere stalden.

Multistep betyder at i stalde med flere ventilatorer tændes ventilatorerne efter behov, det vil sige, at mindst 1/3 af ventilatorerne er variable, mens resten er ON/OFF, de er enten tændte eller slukkede, slukkede enheder har ingen energiforbrug. Multistepenhederne som kun er tændt på fuld ydelse eller helt slukkede er ofte baserede på TRIAC-motorer, og i ældre anlæg er de variable enheder også TRIAC. Multistep har en betydelig energibesparelse i forhold til anlæg, hvor der er variable TRIAC drevne ventilatorer i alle afkast, i de perioder af døgnet og året, hvor der ikke er brug for fuld ventilationsydelse. Besparelsen er typisk 30-40 %.

Frekvenstyrede motorer er udstyret med en enhed som tilpasser strømforbruget til behovet. Det vil sige at i perioder hvor der ikke er brug for fuld ventilation er strømforbruget reduceret. Frekvensstyringen betyder at ventilatorernes forbrug drosles ned og op afhængig af behov på de tilknyttede motorer. Frekvensstyring kan kombineres med multistep, ved at de variable ventilatorer i anlægget drives med frekvensstyring og resten med TRIAC ON/OFF motorer. Frekvensstyring af anlæg med ens ventilationsydelse på alle afkast giver en energibesparelse i forhold til TRIAC-motorer på cirka 30-50 %. I multistepanlæg er besparelsen mindre da der kun spares strøm i de enheder som kører med variabel ydelse, men besparelsen pr. udskiftet motor med variabel ydelse er stor, fordi andelen af driftstiden, som disse motorer har med mindre end maksimal ventilationsydelse, er meget stor.

Lavenergimotorer er jævnstrømsmotorer med permanente magneter. Lavenergimotorer kan have forskellige typebetegnelser, nogle producenter kalder dem PM motorer, andre LPC-EC. Lavenergimotorer reducerer energiforbruget med 60-80 % i forhold til TRIAC-motorer på motorer med variabel ydelse. Virkemåden er den samme som ved frekvensstyring, bare med større effekt.

Ventilationsbehovet i svinestalde er meget temperaturafhængigt. Det betyder reelt, at en stor del af ventilationsbehovet ligger i perioder med høj temperatur. Hvis anlægget har lavenergimotorer vil det i stor udstrækning betyde at energiforbruget er stort fra klokken 11 til 22 på solrige dage i sommerhalvåret. Forbruget vil derfor være synkront med strømproduktionen fra et solcelleanlæg placeret så det har maksydelse når solen er i sydvest (retning 240° og så stor taghældning som mulig).

3.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Staldanlæg

Der opføres ikke nye staldbygninger i forbindelse med det ansøgte.

Gødningsopbevaring

Der ansøges ikke om yderligere gødningsopbevaringsanlæg.

Foder- og kornopbevaring

Der ændres ikke i udendørs foderopbevaringsanlæg i forbindelse med det ansøgte.

Maskinhus, lade mv.

Der skal ikke opføres yderligere bygninger til maskiner, halm, udlevering.

Anlægsarbejde og internt køreareal med fast belægning

Der foretages ikke anlægsarbejde i forbindelse med det ansøgte.

Nedrivning

Der skal ikke fjernes bygninger eller andet i forbindelse med det ansøgte projekt.

3.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Der søges ikke om udvidelse i produktionsareal eller andre bygninger. Projektet er udelukkende en ansøgning om produktion efter stipladsmodellen.

Den erhvervsmæssige nødvendighed skal kun vurderes i forbindelse med nyt byggeri.

3.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)

Følgende ejendomme med husdyrbrug drives under samme bedrift:

Albækvej 30, 9520 Skørping, Hjortholmvej 53, 9530 Støvring og Haverslevvej 26, 9530 Støvring.

Der er ingen ejendomme med husdyrbrug indenfor en afstand af 100 meter fra de fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg eller ensilageanlæg eller 50 % fra den ukorrigerede

geneafstand til enkelt bolig. Husdyrbruget er derfor ikke forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Husdyrbruget skal derfor ikke godkendes samlet med andre husdyrbrug.

3.4. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed (B4)

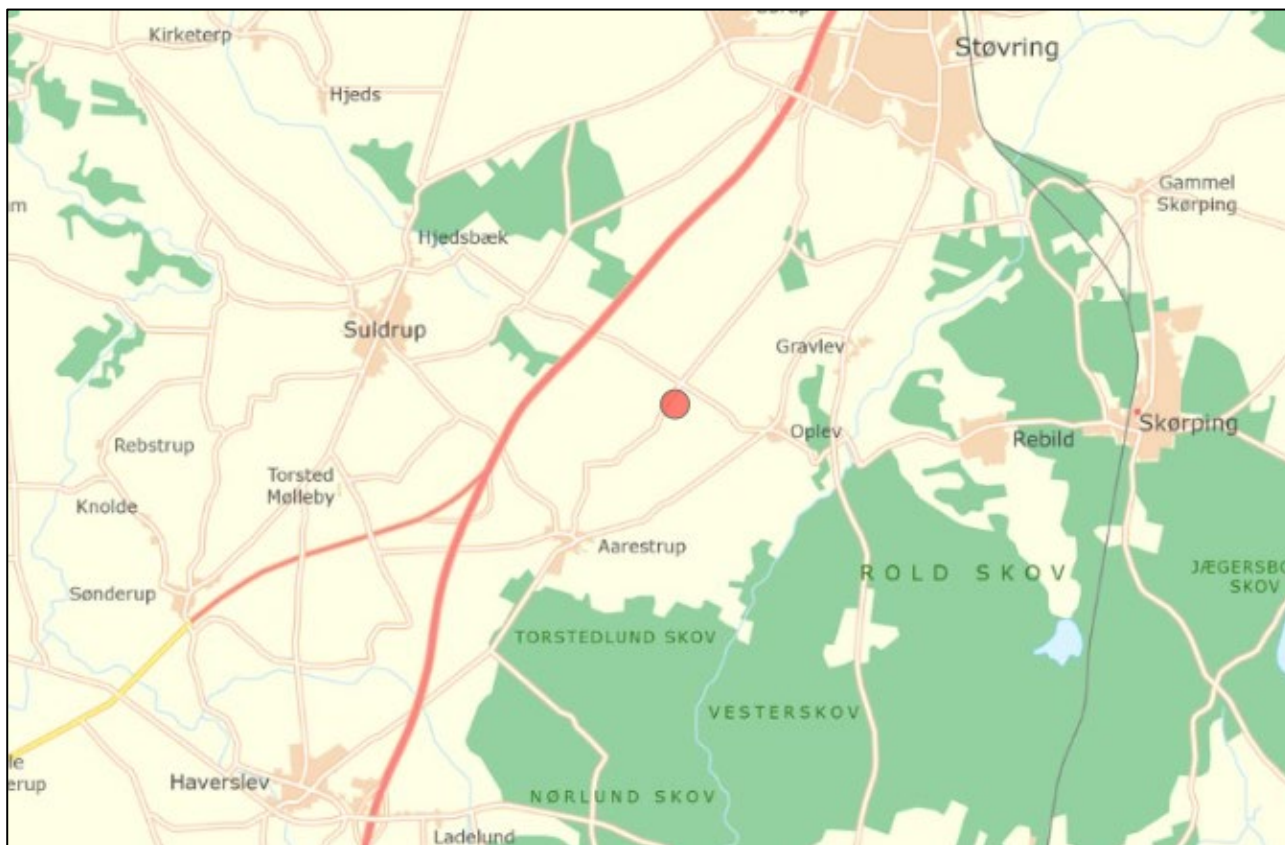
Det ansøgte projekt omfatter ingen bygningsmæssige ændringer eller andre anlægsarbejder herunder nedrivning.

Påvirkning af det landskabelige og planmæssige forhold er således uforandret, hvorfor der ikke er behov for konkret vurdering af disse forhold.

3.4.1. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Husdyrbruget er lokaliseret i Rebild Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 3,8 km øst for Suldrup By.

Husdyrbrugets geografiske placering <https://kort.plandata.dk/spatialmap>

Husdyrbruget ligger i et område der er karakteriseret af landbrug med spredt bebyggelse, mange levende hegn og kuperet terræn.

3.4.2. Generelle afstandskrav

Afstandskravene i §§6, 7 og 8 skal overholdes ved etablering, udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening.

Definition iht. lovgivningen. Husdyrloven §3 stk. 1 nr. 2 Husdyranlæg: Stald eller lignende bygning eller indretning, hvor husdyr i almindelighed opholder sig eller har adgang til, med tilhørende dyrehold. §3 stk. 1 nr. 3 Gødningsopbevaringsanlæg: Bygning eller anden fast placeret indretning, hvor der opbevares husdyrgødning, restvand eller ensilagesaft. §3 stk. 1 nr. 4 Ensilageopbevaringsanlæg: Bygning eller anden fast placeret indretning, hvor der opbevares ensilage

Afstandskravene i §§ 6 og 7 er forbudszoner uden mulighed for dispensation. Afstandskravene i § 8 kan ved manglende overholdelse opnå dispensation hvis forhold taler for det.

Staldafsnit 3, 5, 6, 7, 8, 9 og 11 ud af drift.

I staldafsnit 1 søges til flexgruppe "små- og slagtegrise". Denne ændring giver en øget emission af ammoniak og lugt.

I staldafsnit 4 og 10 søges til smågrise. Denne ændring giver en reduceret emission af ammoniak og lugt.

Afstandskrav skal derfor overholdes i forhold til staldafsnit 1.

Forbudszoner jf. Husdyrbrugloven § 6 for staldafsnit 1			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Suldrup By, Suldrup	3.820 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig -og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc.	50 m	Lokalplan 310 - rekreativt område	> 1.640 m
Nabobeboelse	50 m	Præstevej 38	129 m
Forbudszoner jf. Husdyrbrugloven § 7 for staldafsnit 1			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m	>10 meter	>1.843 m
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m	>10 meter	766 m

Afstand til husdyranlæg, hvor der er forøget forurening

Afstande og afstandskrav jf. Husdyrbrugloven § 8 for staldafsnit 1		
	Afstandskrav	Aktuel afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	32 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	892 m
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	445 m til sø 1.398 m til vandløb 80 m til nedslivningsstreng
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	28 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	>25 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	38 m
Naboskel	Min. 30 m	73 m
Afstandskrav nyetablering af opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning § 8		
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 100m	>100 m

Afstand til husdyranlæg, hvor der er forøget forurening

Afstandskravene i §§ 6, 7 og 8 er overholdt for alle staldafsnit, hvor der sker en forøget forurening.

3.5. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c)

Ammoniakemissionen fra husdyranlægget beregnes i husdyrgodkendelse.dk ud fra produktionsareal i de enkelte staldafsnit samt gyllelager.

Niveauet af ammoniakemission fra produktionsarealet er bestemt af dyretype og staldsystem i staldafsnittet samt ammoniakreducerende teknologier.

Niveauet af ammoniakemission fra gyllelager afhænger af kvadratmeter overfladeareal samt ammoniakreducerende tiltag.

Ammoniakemissionen beregnes således ud fra fastsatte normværdier samt effekt af miljøteknologier for både ansøgt drift, nudrift og 8-års drift.

Den samlede ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt (stald og lager) udgør 3.079,7 kg NH₃-N/år. Emissionen fra staldanlægget falder fra 3.925,4 kg N (de 11 staldanlæg) til 2.912,8 kg N (ansøgt staldanlæg). Fordampningen fra staldanlægget reduceres i stald 1 med 10,8 % grundet gyllekøling.

Emissionen fra gyllelager falder over en 8-årig periode fra 272,0 til 166,9 kg NH₃-N/år, da et gyllelager er taget ud af drift.

Ammoniakemissionen for ejendommen ses i nedenstående tabel.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2912,8	166,9	3079,7
Nudrift	3925,4	166,9	4092,3
8 års-drift	3925,4	272,0	4197,4

Ammoniakemission fra stald og lager (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

3.5.1. Ammoniakdeposition og beliggenhed i forhold til natur

Beregningerne af ammoniakdeposition vist i afsnit 3.5. giver både en merdeposition af ammoniak i forhold til hhv. 8-års drift og nudrift. Derudover beregnes totaldeposition af ammoniak for det ansøgte projekt, hvilket er husdyranlæggets samlede ammoniakbelastning på et givent naturpunkt.

Naturpunkterne er opdelt i fire kategorier. Kategori 1-; 2- og 3-natur samt øvrige naturtyper registreret efter naturbeskyttelseslovens §3, der ikke hører under de tre første kategorier.

- Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme habitatnaturtyper listet i husdyrbekendtgørelsens bilag 3D samt overdrev og heder udpeget efter naturbeskyttelsesens § 3 indenfor et Natura 2000-område.
- Kategori 2-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder i form af højmoser, lobeliesøer, samt overdrev der i sig selv er over 2,5 ha og heder der i sig selv er over 10 ha.
- Kategori 3-natur er følgende ammoniakfølsomme naturtyper heder, overdrev, moser samt skove, der ikke er omfattet af kategori 1- og kategori 2-natur. Skove skal være over 0,5 ha og mere end 20 meter brede samt danne en sluttet skov af højstammede træer og have enten været skov i ca. 200 år eller skov groet frem på naturareal der ikke har været dyrket i ca. 200 år eller hvor der er særlige arter

De er alle vejledende udpeget naturtyper efter naturbeskyttelseslovens §3 samt habitatbekendtgørelsen. Naturpunkterne hvortil der er beregnet ammoniakdeposition er navngivet som 1.x for kategori 1-natur; 2.x for kategori 2-natur, 3.x for kategori 3-natur og 4.x for øvrige naturtyper.

Beregningerne er baseret på afstand fra anlæg til naturpunkt, vindretning og ruheder bestemt for opland (strækning mellem husdyranlæg og naturpunkt) og natur (den gennemsnitlige ruhed).

Der skal vurderes på totaldepositioner til kategori 1- og 2-natur, og merdepositionen til kategori 3-natur samt øvrig natur, dog således, at der både regnes på den kumulative merdeposition fra nudrift til ansøgt drift og fra 8-års drift til ansøgt drift.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 27 er fastsat følgende værdier for totaldepositionen til kategori 1-natur, som ikke må overstiges:

- 0,2 kg N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 28 er fastsat grænseværdi for totaldepositionen på 1,0 kg N/ha/år til kategori 2-natur.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 30 er fastsat, at der kan stilles krav til den maksimale merdeposition, hvis det overstiger 1 kg N/ha/år til kategori 3-natur. I de tilfælde udarbejdes en konkret vurdering. For øvrige naturtyper gælder, at en ændring i merdeposition på 1 kg N/ha/år ikke giver en tilstandsændring af naturtyperne. Tilsvarende vil der i tilfælde med over 1 kg N/ha/år udarbejdes en konkret vurdering.

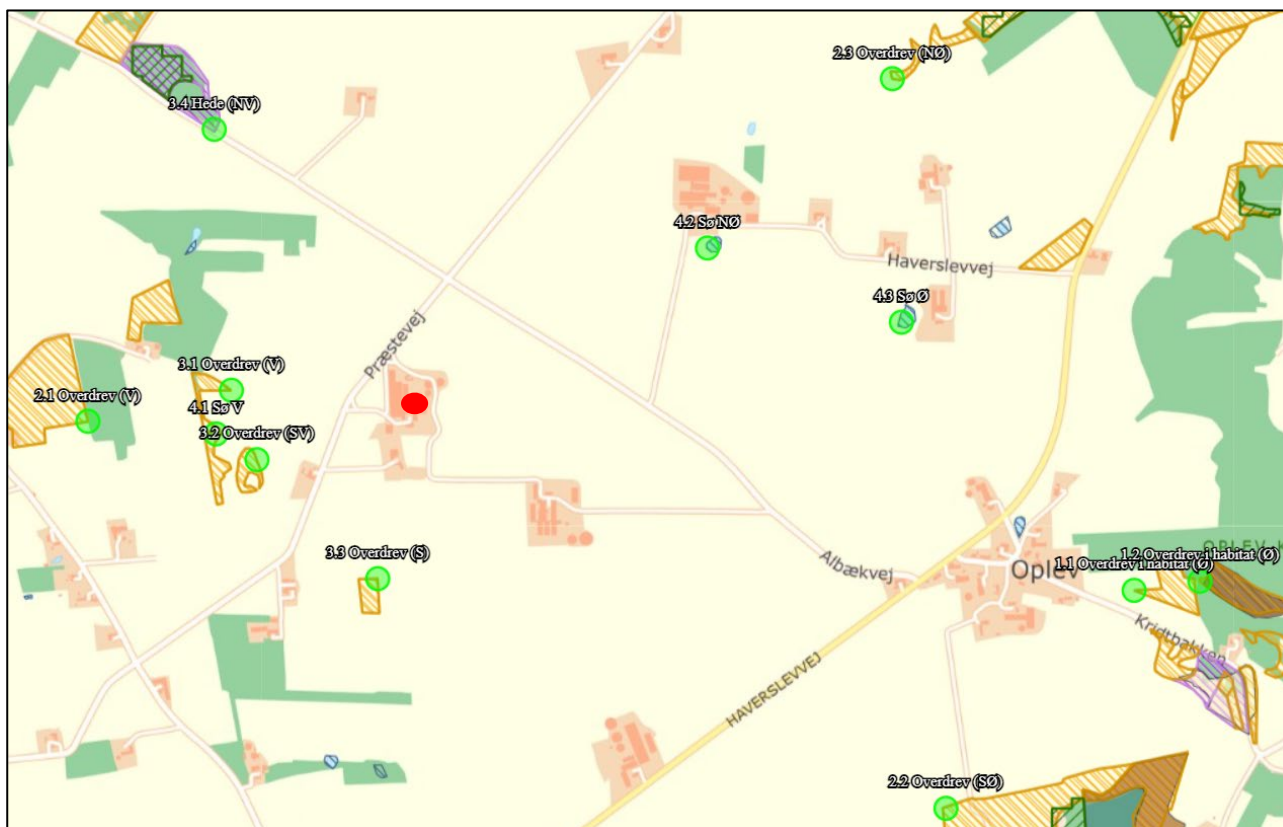
Resultat af depositionsberegning

Ejendommens ammoniakdeposition ses af nedenstående tabel.

Samlet emission: 3079,7 (kg NH ₃ -N/år)		Meremission (8 års-drift): -1117,7 (kg NH ₃ -N/år)		Meremission (nudrift): -1012,6 (kg NH ₃ -N/år)			
Oversigt af naturpunkter ? ⓘ							
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
2.4 Overdrev NV	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
4.3 Sø Ø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1
4.2 Sø NØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	-0,1	0,0	0,1
4.1 Sø V	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,2
1.2 Overdrev i habitat (Ø)	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,1
3.3 Overdrev (S)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	-0,1	0,2
3.1 Overdrev (V)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	-0,1	0,4
2.1 Overdrev (V)	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
3.2 Overdrev (SV)	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,1	-0,1	0,4
2.2 Overdrev (SØ)	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
1.1 Overdrev i habitat (Ø)	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0
2.3 Overdrev (NØ)	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
3.4 Hede (NV)	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,1	-0,1	0,3

Ammoniakdeposition fra ejendommen til de afsatte naturpunkter (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

De afsatte naturpunkter ses i nedenstående oversigtskort.

Oversigtsfoto – Nærmeste naturpunkter. Husdyrbrugets placering markeret med rød cirkel.

Kategori 1-natur (1.x punkter)

Nærmeste kategori 1-natur (naturpunkt 1.1) er et overdrev beliggende i en afstand af mere end 1,8 km øst for husdyrbruget. Den er placeret indenfor Natura 2000-område nr. 18, Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø.

Husdyrbrugets placering i forhold til kategori 1-natur

Den beregnede totaldeposition i naturpunkt 1.1 er 0,0 kg N/ha/år.

Kumulation

Der er et husdyrbrug, der skal indregnes i kumulation i forhold til naturområde 1.1 og 1.2. Det er husdyrbruget på adressen Albækvej 30.

Kategori 2-natur (2.x punkter)

Nærmeste kategori 2-natur (naturpunkt 2.1) er et overdrev. Det ligger ca. 0,7 km vest for husdyrbruget.

Husdyrbrugets placering i forhold til kategori 2-natur

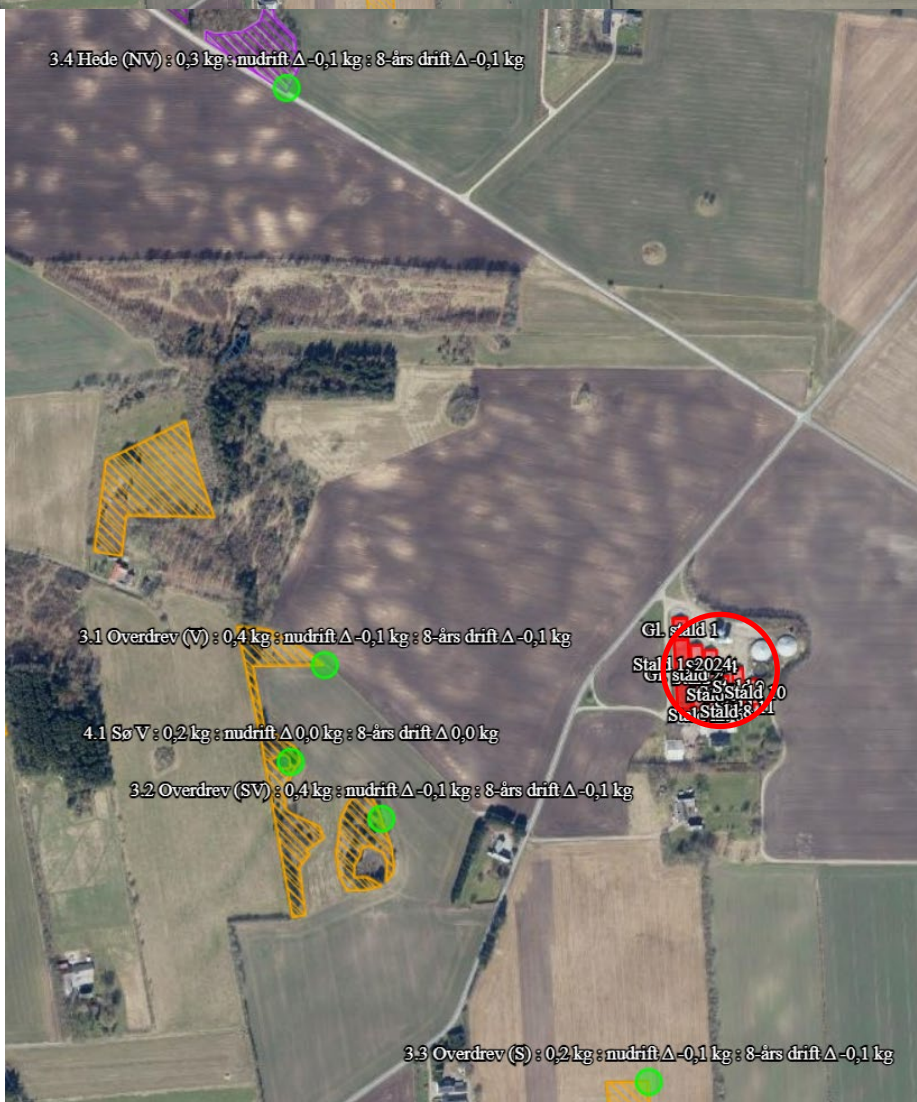
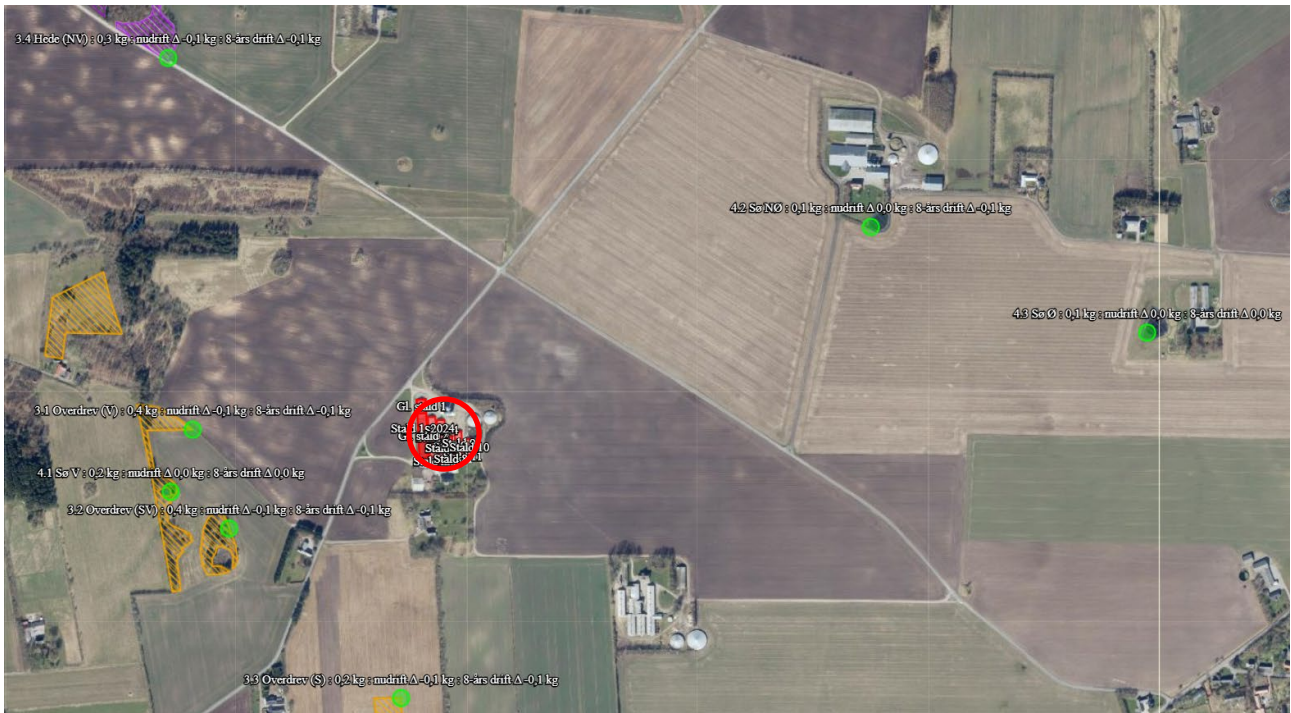
Den beregnede totaldeposition i naturpunkt 2.1 er 0,1 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur (3.x punkter)

Der er registreret en hede og tre overdrev i området omkring anlægget, hvortil der er beregnet merdeposition af ammoniak.

Resultat af merdeposition i de fire naturpunkter er:

- 3.1 overdrev 399 meter vest for anlægget har en merdeposition på -0,1 kg N/år/år
- 3.2 overdrev 363 meter sydvest for anlægget har en merdeposition på -0,1 kg N/ha/år
- 3.3 overdrev 433 meter syd for anlægget har en merdeposition på -0,1 kg N/år/år
- 3.4 hede 750 meter nordvest for anlægget har en merdeposition på -0,1 kg N/ha/år

Husdyrbrugets placering i forhold til kategori 3-natur og øvrig natur

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur (§3-natur) (4.x punkter)

Nærmeste naturpunkter består af tre mindre søer beliggende nordøst, øst og vest for anlægget.

Depositionsberegninger viser, at ændringerne på husdyrbruget ikke giver anledning til merbelastninger til øvrig natur.

Vurdering af ammoniakdeposition til naturtyper omkring anlægget samt natura-2000

Natura-2000 afgrænsningen ligger ca. 1.800 meter øst for anlægget. Der er beregnet deposition af ammoniak til kanten af Natura-2000 afgrænsningen. Depositionen af ammoniak i dette punkt overholder de fastsatte kriterier for maksimal totaldeposition. Totaldepositionen er fastsat ud fra et forsigtighedsprincip, så ammoniakbidraget ikke fører til en negativ tilstandsændring af naturområderne indenfor Natura-2000 udpegningen. Da naturpunkterne er placeret langs afgrænsningen hen mod husdyrbruget, vil ammoniakbidraget falde med afstanden fra anlægget. Det kan derfor konkluderes, at områder længere inde i Natura-2000 området vil have et ubetydeligt til ingen bidrag af ammoniak fra anlægget.

Der er foretaget beregninger til de nærmeste naturtyper indenfor hver kategori. Til naturtyperne indenfor 1.000 meter er der beregnet deposition i forskellige vindretninger og ruheder. Det vurderes, at der er beregnet til alle relevante naturområder i forhold til husdyranlæggets samlede ammoniakemission.

De beregnede totaldepositioner for kategori 1-natur overstiger ikke 0,2 kg N/ha/år. Naturtyperne ligger tæt på grænsen af Natura 2000-området nærmest anlægget. Det vurderes, at anlægget er placeret robust i forhold til kategori 1-naturtyper indenfor Natura 2000-området, da husdyrbruget eksistens ikke vil påvirkes ved andre husdyrudvidelser som bidrager til kumulation.

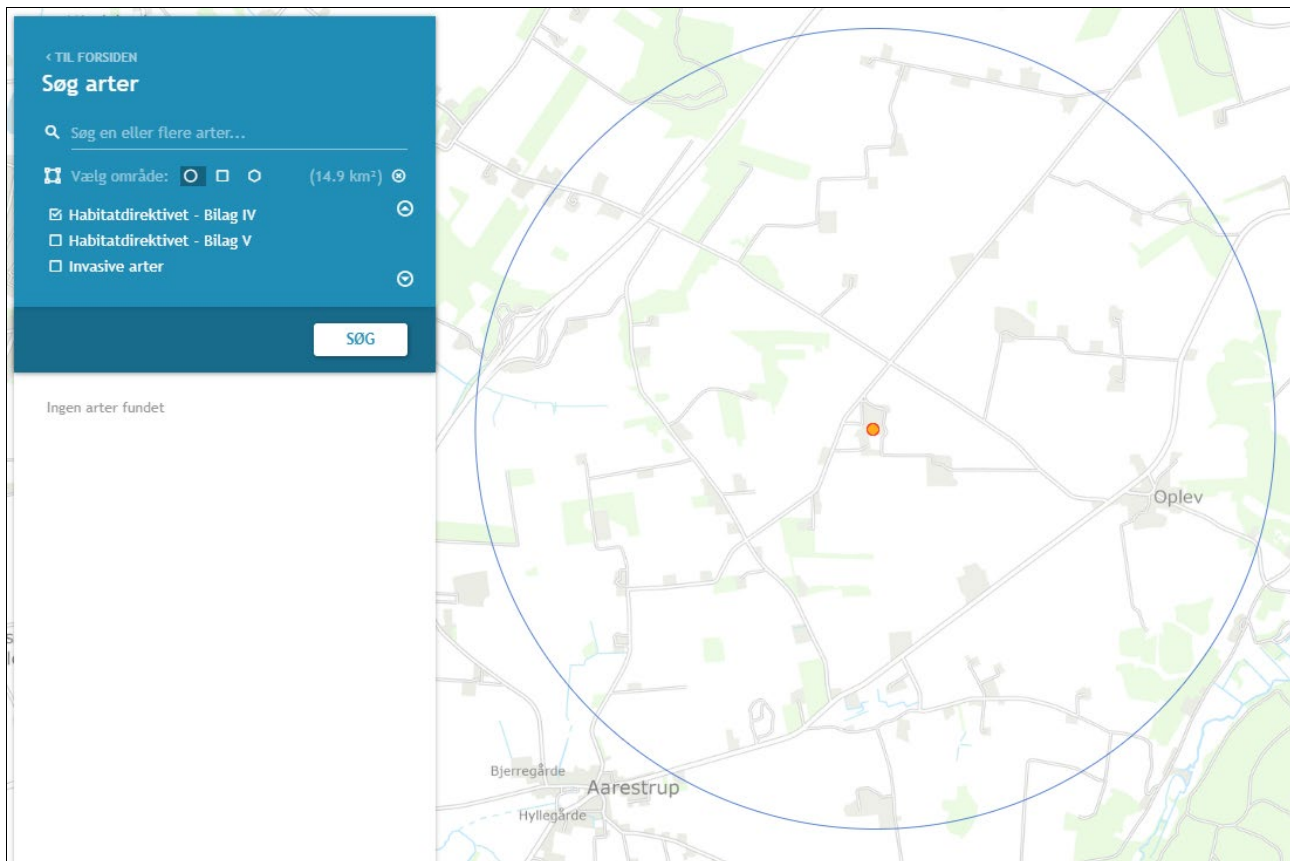
Beregnet totaldeposition for kategori 2-natur overstiger ikke 1 kg N/ha/år. Det vurderes ikke at der er andre udpegede heder eller overdrev i nærområdet, hvortil der kan beregnes en større totaldeposition og bør være omfattet af kategori 2-natur. Det vurderes derfor, at anlægget er placeret robust i forhold til kategori 2-naturtyper.

Den beregnet meremission til alle kategori 3-naturtyper og § 3 beskyttet natur overstiger ikke 1 kg N/ha/år hverken i forhold til 8-års drift eller nudrift. Det vurderes derfor at der ikke er behov for yderligere vurderinger.

3.5.2. Bilag IV-arter (E1b og F)

Der er foretaget en søgning over registreret fund af bilag IV-arter i statens kortdata på <http://naturdata.miljoeportal.dk> indenfor en radius af ca. 2 km fra ejendommen (se nedenstående figur).

Ifølge søgningen er der ikke registreret Bilag IV-arter indenfor en radius af 2 km fra anlægget.

Resultat af søgning på fund af bilag IV-arter i en radius af ca. 2 km fra ejendommen (kort fra naturdata.dk)

Vurdering Bilag IV-arter (biologisk mangfoldighed)

I henhold til naturdata.dk er der ikke registreret arter omfattet af habitats direktivets Bilag IV indenfor en afstand af 2 km fra husdyrbruget. Projektet påvirker ikke tilstanden i søer omkring anlægget og ejer af husdyrbruget er ikke bekendt med at de eksisterende bygninger eller beplantninger omkring anlægget skulle huse Bilag IV-arter, hvorfor det vurderes at projektet har en neutral effekt på kendte levesteder samt yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter.

Potentiel forekomst i området af Bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og ikke dyrkede arealer i øvrigt. Da der ikke fjernes potentielle levesteder for Bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte projekt og projektet ikke vurderes at medføre tilstandsændringer for omkringliggende naturområder, vurderes det ansøgte projekt at have en neutral effekt på potentielle levesteder samt yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter. Opdyrket arealer vurderes ikke at være områder der anvendes af Bilag IV-arter til leve, raste eller yngleområder.

3.6. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b, E1c)

Den primære kilde til lugt fra dyreholdet er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener som kan forekomme i forbindelse med udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært via generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

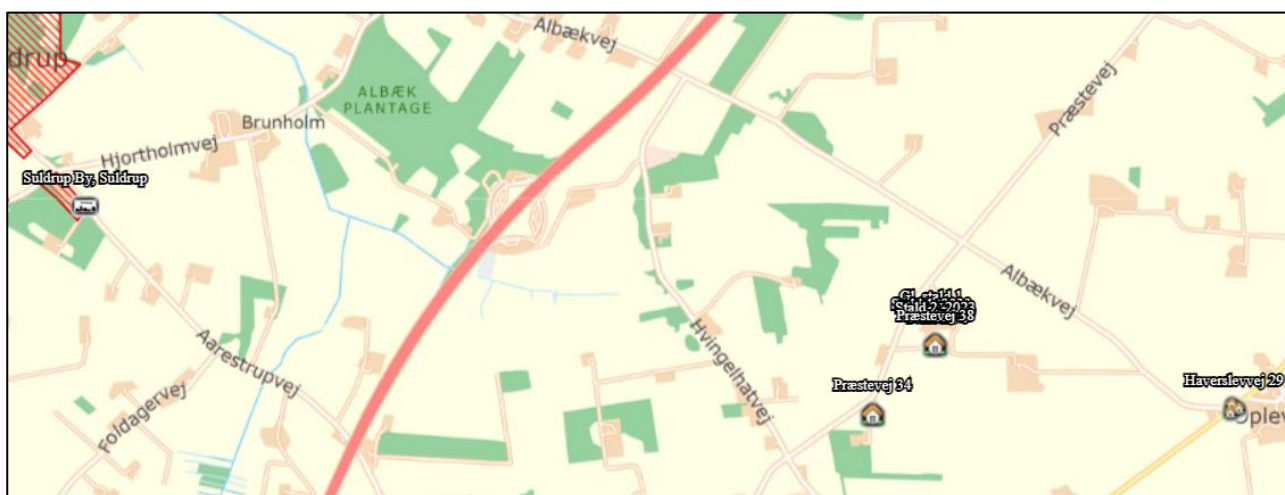
Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes ud fra kvadratmeter produktionsareal, gulvtype og dyretype. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegnning af staldanlægget i husdyrgodkendelse.dk og lugtemissionen pr. staldafsnit.

Lugtgenafstanden i husdyrgodkendelse.dk beregnes efter to modeller. FMK-modellen, som har været anvendt siden slut 1990'erne og en standardiseret OML-model, i husdyrgodkendelse.dk kaldet "NY". Resultat af lugtberegningen vises ved den model, som beregner den største genafstand.

Der skal foretages lugtberegning til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

	Byzone Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
	Samlet bebyggelse Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. og Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
	Enkelt bolig Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Beliggenheden af enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt.

Nærmeste enkelt bolig noteret uden landbrugspligt, Præstevej 38, er lokaliseret 178,2 meter syd for husdyrbruget (målt fra centrum af husdyrbruget).

Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse, Haverslevvej 29 (Oplev), er lokaliseret 1.430,9 meter øst for husdyrbruget (målt fra centrum af husdyrbruget).

Den nærmeste byzone for Suldrup by/byzone er lokaliseret 3.848,7 meter vest for husdyrbruget (målt fra centrum af husdyrbruget).

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug, med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er et andet husdyrbrug og 20 pct., hvis der er to eller flere husdyrbrug.

Der er ingen ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 meter af samlet bebyggelse eller byzone eller indenfor 100 meter fra enkelt bolig, hvortil der er regnet lugtgeneafstand.

Resultat af lugtberegning

Skemaet nedenfor viser beregninger af geneafstande foretaget i Husdyrgodkendelse.dk.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Præstevej 34	0	FMK	168,1	168,1	565,5	Ja
 Præstevej 38	0	FMK	168,1	168,1	178,2	Ja
 Haverslevvej 29 (Oplev)	0	NY	405,5	405,5	1430,9	Ja
 Kommuneplanlagt fremtidig byzone...	0	NY	550,7	550,7	3966	Ja
 Suldrup By, Suldrup	0	NY	550,7	550,7	3848,7	Ja

Resultat af beregning af krav til lugtgeneafstand foretaget i Husdyrgodkendelse.dk sammenholdt med vægtet gennemsnitsafstand.

Der er foretaget lugtberegning til de nærmeste enkelt boliger.

Den nærmeste enkelt bolig (Præstevej 38) samt Præstevej 34 er placeret hhv. syd og sydvest for anlægget, beregningen viser at lugtgeneafstanden er uden korrektion. Beregningen viser, at geneafstanden i forhold til enkelt bolig beliggende Præstevej 34 og Præstevej 38 er overholdt i forhold til den faktiske afstand (den vægtede gennemsnitsafstand).

Lugtgeneafstanden til samlet bebyggelse, Haverslevvej 29 (Oplev), er 405,5 meter, beregningen viser at lugtgeneafstanden er uden korrektion. Da den fysiske afstand er over 1,4 km, er geneafstanden overholdt med stor margin.

Lugtgeneafstanden til Suldrup by, byzone er, 550,7 meter, beregningen viser at lugtgeneafstanden er uden korrektion. Da den fysiske afstand er over 3,8 km, er geneafstanden overholdt med stor margin.

Lugtreducerende teknologi

Der er ikke anvendt miljøteknologier til at reducere lugt fra anlægget. Der henvises til afsnit (3.1.2).

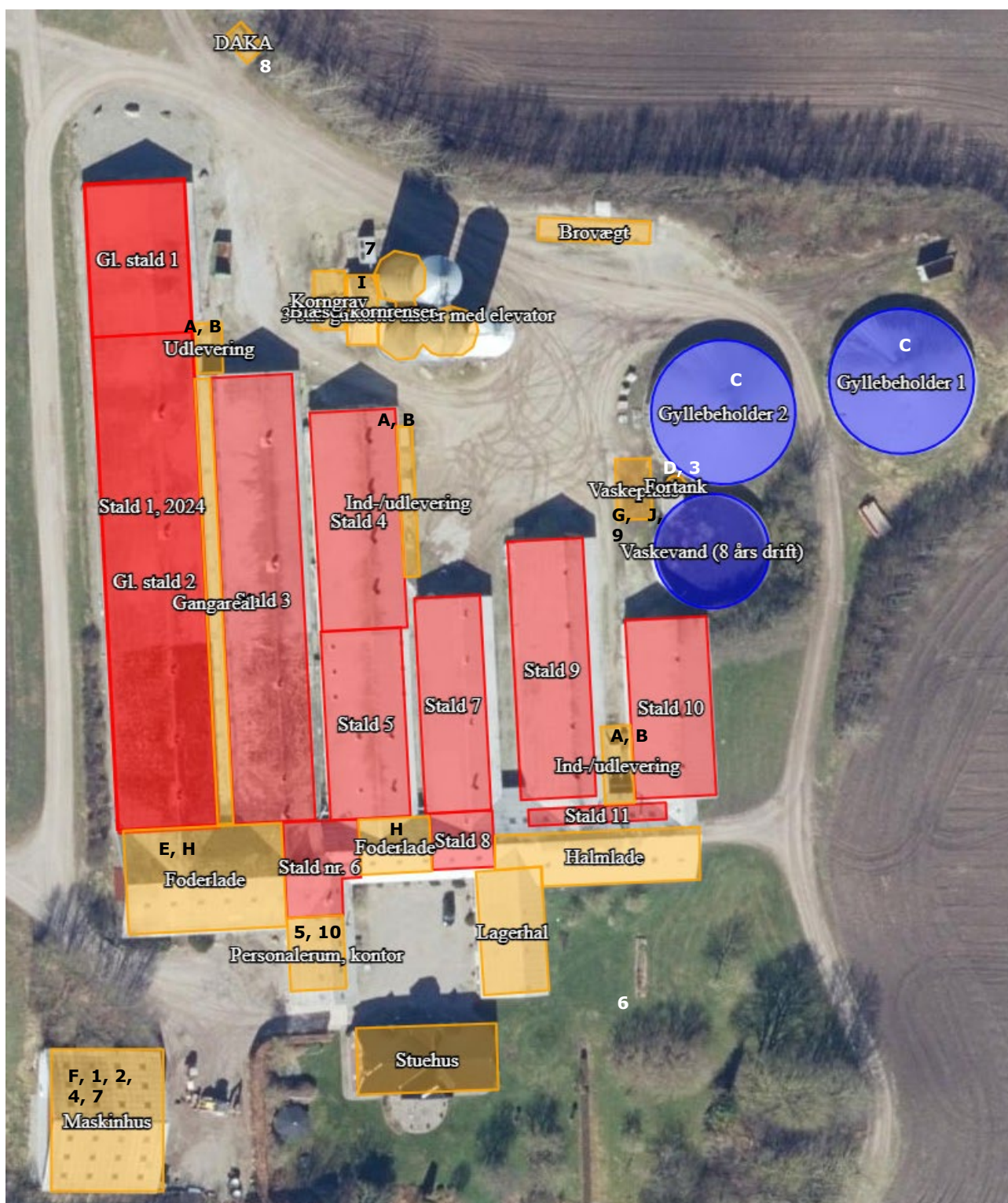
Vurdering af lugtgener for omboende

Beregninger af lugtgeneafstande i Husdyrgodkendelse.dk viser, at det ansøgte overholder kravene til lugtgeneafstand.

Det vurderes derfor, at der ikke er risiko for væsentlige lugtgener ud over hvad der kan forventes ved enkelt bolig, byzone eller samlet bebyggelse.

3.7. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, E1b, E1c)

På situationsplan med tilhørende tabel nedenfor ses anlægsoplysninger samt hvor støjkluder er placeret.

Nr.	Støjkilder	Noter	Nr.	Indretninger	Noter
A	Indlevering af dyr		1	Olietanke	Maskinhus
B	Udlevering af dyr		2	Spildolie	Maskinhus
C	Omrøring af gylletank		3	Fortank	v. gylletank 2
D	Overjordiske gyllepumper	v. gylletank 2	4	Kemirum, sprøjtemidler	Maskinhus
E	Indblæsning af foder	I foderlade	5	Rengøringsmidler	Forrum
F	Luftkompressor	Maskinhus	6	Septiktank	Øst for lagerhal

G	Højtryksrensere	På vaskeplads og i staldanlæg	7	Affaldscontainer	v. kornsiloeer og maskinhus
H	Hjemmeblanding af foder jf. afsnit 3.7.3	I foderlade	8	DAKA	v. indkørsel
I	Kornrensere ved gastætte silo	Lukket hus	9	Vaskeplads	
J	Vask af vogne	Vaskeplads	10	Fyrrum	v. personale- rum

Situationsplan med tabel for relevante støjkloder og anlægsoplysninger

3.7.1. Transporter

Adgangsvej og intern transportvej

Der er 4 adgangsveje til ejendommen fra Præstevej, tunge transportere benytter alle adgangsveje.

Adgangsvejene til husdyrbruget er brede, så det er let at svinge ind på grusvejene. Ved udkørsel på Præstevej fra adgangsvejene til driftsanlægget er der ikke beplantninger, bygninger eller kurvede vejforløb der forhindrer gode oversigtsforhold.

Nærmeste nabobeboelse er placeret 72 meter syd for anlæggets bygninger og 179 meter fra indkørsel til driftsanlægget er nærmeste nabobeboelse placeret. Sydøst for anlægget er der 355 meter til nærmeste nabobeboelse, som er et landbrug. Sydvest for anlægget er der 211 meter til nærmeste nabobeboelse, som er et landbrug og nord for anlægget er der over 600 meter til nærmeste nabobeboelse, som er et landbrug.

Adgangsvej og interne transportveje

Oversigt over antallet af transporter til og fra husdyrbruget fremgår af nedenstående tabel. Transporter er defineret som biler større end 3500 kg og en transport er defineret som en til- og frakørsel (tur-retur).

Type	Antal transporter		kapacitet	Hyppighed		Tidsrum Transport
	Før	Efter		Før	Efter	
Levering af dyr eks. smågrise/slagtegrise	0	51	360 pr. transport	Jævnt fordelt hen over året		6.00-18.00
Afhentning af dyr til slagteri	75	51	210 pr. transport	Jævnt fordelt hen over året		Kan forekomme om natten
Afhentning af dyr til anden ejendom	42	0		Jævnt fordelt hen over året		6.00-18.00
Afhentning af døde dyr til destruktion	52	52		Jævnt fordelt hen over året		6.00 – 18.00
Hjemtagning af korn i høst	73	73	20 tons	Juli-september		11.00-23.00
Levering af mineraler, Soya, fedt mv. / færdigfoder	78	52	32 tons	Jævnt fordelt hen over året		6.00 – 18.00
Udkørsel af afgasset biomasse (traktor og gyllevogn, kapacitet 20 tons)	200*	200*	20 tons	Primært i forår og efterår		07.00-23.00
Afhentning af gylle til biogas	310	207	32 tons	Fem gange om ugen på hverdage		

Levering af fyrings- og dieselolie	12	6		Ved behov	6.00 – 18.00
Levering af halm	6	0		Jævnt fordelt hen over året	8.00-23.00
Afhentning af dagrenovation	26	26		Jævnt fordelt hen over året	6.00-18.00
Afhentning af emballage/papir/pap	12	12		Månedligt/ Ved behov	6.00-18.00
Afhentning af jern til skrot	1-3	1-3		Ved behov	6.00-18.00
Afhentning af spildolie	1	1		Ved behov	6.00-18.00
Vedr. Markbrug					
Levering af såsæd til markbrug	2	2		To gange om året	6.00-18.00
Levering af sprøjtemidler til markbrug	2	2		Forår/efterår	6.00-18.00
Levering af gødning markbrug	2	2	896/743	to gange om året (forår)	6.00-18.00

Transporter til og fra ejendommen.

* Antallet af transporter med husdyrgødning er beregnet ud fra at transporterne sker med traktor og gyllevogn med en kapacitet på 20 tons. Hvis en del af gyllen i stedet flyttes med lastbil, vil antallet af transporter falde væsentligt, da lastbiler har en større kapacitet. Derudover er der ikke foretaget et skøn over hvor stor en andel af husdyrgødningen som udbringes på arealer tæt på anlægget. En del af de markarealer, som hører til ejendommen og husdyrbruget er lokaliseret i tilknytning til husdyrbruget og transporter som finder sted direkte fra ejendommen til markarealer vil reducere antallet af transporter på offentlig vej.

Samlet set reduceres antallet af transporter med det ansøgte.

Der er transport i forbindelse med sæsonarbejde i marken ved udbringning af flydende husdyrgødning. Antallet af transporter med husdyrgødning afhænger dels af maskinel til transport, da antallet vil falde væsentligt, hvis transporten sker med lastbil. Derudover er der ikke foretaget et skøn på hvor stor en andel af husdyrgødningen som udbringes på arealer tæt på anlægget. Bedriften råder over en del jord i området omkring anlægget, så en del af transporterne med gylle vil ikke ske ad offentlig vej. I eksisterende drift produceres 9.890 m³ husdyrgødning fra dyreholdet. I ansøgt drift produceres der 6.621 m³ husdyrgødning inkl. vaskevand fra staldvask. Vaskevand fra vaskeplads opbevares i egen opsamlingsbeholder.

Transporter som leverer dyr, foder, fyringsolie og sækkevare til markbruget, eller transporter der afhenter levende eller døde dyr samt affald er transporter, hvor husdyrbruget ofte ikke har indflydelse på det faktiske leverings- eller afhentningstidspunkt. Transporterne sker primært indenfor normal arbejdstid fra 6.00-18.00. Afhentning af dyr til slagteri kan dog også finde sted i nattetimerne.

Transporter som f.eks. hjemtagning af korn i høst eller udbringning af husdyrgødning (afgasset biomasse) til markarealer er transporter som er sæsonbetonede i forbindelse med markarbejde i foråret, i høst og i efteråret. Selv om husdyrbruget ofte selv står for disse transporter og dermed har indflydelse på tidsrummet for kørslerne er det dog ofte vejrforholdene der er afgørende for hvornår markarbejde kan finde sted. Ved sæsonarbejde vil der kunne forekomme kørsel i aftentimerne og i weekender.

Vurdering af transporter

Antallet af transporter øges ikke i forbindelse med det ansøgte.

Det er forventeligt med en del trafik i forbindelse med en virksomhed af denne størrelse. Det vurderes, at transport på interne transportveje til og fra husdyrbruget ikke giver gener ved nabobeboelser og øvrige boligområder.

Det vurderes ikke at omfanget af transporter vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene.

Oversigtsforholdene ved til- og frakørsel til ejendommen er gode, idet der ikke er beplantninger eller bygninger der hindrer gode oversigtsforhold ved udkørsel fra driftsanlægget. Til- og frakørsel til ejendommen vurderes derfor ikke at være til gene i forhold til den øvrige trafik.

3.7.2. Rystelser

Driften i anlægget bidrager ikke til rystelser.

Transport til og fra anlægget ad grusvej med traktor og lastbiler forventes ikke at give anledning til rystelser 50 meter fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød og dels da vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som eks. en brostensbelægning.

Der er ingen beboelser eller andre nabobygninger i så kort afstand fra indfaldsvejene til ejendommen. Rystelser søges minimeret ved lav hastighed og hensynsfuld kørsel.

Vurdering af gener fra rystelser

På grund af nabobeboelsers beliggenhed i relativ stor afstand fra grusvejen (over 50 meter) vurderes disse ikke at være udsat for rystelser ved trafik på interne transportveje.

3.7.3. Støj

Det vejledende grundlag for vurdering af støj fra husdyrbrug, er faste støjgrænser i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om 'Ekstern støj fra virksomheder'¹.

De faste støjgrænser er inddelt i perioder over døgnet og ugen, i dagtimerne kan støjbidraget midles over 8 timer, i aften timerne er midlingstiden 1 time og i natperioden er midlingstiden 0,5 time. Middelværdien betegnes som det ækvivalente støjniveau i dB(A).

Støjbidragets maksimale spidsværdi er støj som fremkommer kortvarigt, f.eks. ved til og frakørsel på et husdyrbrug.

Et landbrug skal overholde grænseværdierne for støj i matrikelskel.

Dag	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 time	45
Alle dage	22-07	0,5 time	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Normalt vil de fleste støjende aktiviteter på et husdyrbrug med grise foregå inden for normal arbejdstid kl. 7-16. På en slagtegriseejendom vil indlevering af smågrise oftest ske i tidsrummet kl. 7-18, mens udlevering af slagtegrise potentielt vil foregå i tidsrummet kl. 6-15.

Gængse udendørs støjklender på en svineejendom er støj fra ind- og udlevering af dyr, omrøring af gylletanke og pumpning af gylle ved pumper placeret over jordoverfladen samt indblæsning af foder i siloer. Derudover er transportere til og fra husdyrbruget samt intern kørsel på husdyrbruget en støjkilde.

Støjklender som kan forekomme på griseejendomme, er blæsere til tørring af korn, som ikke er lydsvage og/eller placeret indendørs, luftkompressor i maskinhus, samt vask med højtryksrensere udendørs. Ventilation kan forekomme ved en gavlventilator, hvilket er en udendørs støjkilde grundet placeringen. Ventilation på tagflade er ikke en støjkilde, da ventilationsmotorerne er placeret inde i bygningen under tagfladen.

Anlæg til hjemmeblanding af foder er normalt ikke støjkilde, da det er lydsvagt og oftest placeret indendørs. På ganske få ejendomme kan ældre hjemmeblandeanlæg dog være en støjkilde, hvis de er placeret i uisoleret bygning.

¹ [Ekstern støj fra virksomheder, VEJ nr. 14018 af 1. november 1984](#)

Støjklidernes placering på ejendommen fremgår af situationsplanen under afsnit 3.7.

Støjklid	Drifttid	Tiltag mod støjklid
Indlevering af dyr	Dagtimer, kortvarig	
Udlevering af dyr	Kan finde sted om natten, kortvarig op til 30 min	
Omrøring af gylletank	I forbindelse med udbringning af husdyrgødning primært i forårsmåneder og få dage i efteråret. – primært dagtimer men kan forekomme i aften timer.	Placeret nord for staldanlæg gylletanke og i god afstand til nabobeboelser.
Overjordiske gyllepumper	Dagtimer	Placeret ved gylletanke og i god afstand til nabobeboelser.
Indblæsning af tilskuds foder	Dagtimer	I lukket foderlade
Intern kørsel	Dagtimer og aften timer ved sæsonarbejde	
Transport- til og fra ejendommen	I forbindelse med høst og udbringning af husdyrgødning kan der forekomme transporter i aftenperioden.	
Kornrenser	Dagtimer	I lukket bygning
Luftkompressor	Dagtimer	I maskinhus
Højtryksrenser	Dagtimer	Kortvarigt brug på vaskeplads
Foder hjemmeblandingsanlæg	Dagtimer	I lukket foderlade

Støjklid, drift tid og tiltag mod støjklid

Ind- og udlevering af dyr. Omrøring af flydende husdyrgødning er en sæsonbetonet støjklid, da omrøring normalt kun finder sted forud for udbringning af husdyrgødning i forår og efterår. Støjklid som er inde i bygninger, er generelt lydsvage så som formaling af korn, foderblanding og vask af stalde. Støjende aktiviteter på et husdyrbrug vil meget sjældent foregå samtidigt.

Udover støjklid fra anlægget kan der forekomme støj som følge af transporter til- og fra husdyrbruget og intern transport på husdyrbruget.

Antallet af transporter øges ikke med det ansøgte. Støj som følge af transporter finder primært sted i dagtimer. Udbringning af flydende husdyrgødning er en sæsonbetonet aktivitet, som også kan foregå udenfor almindelig arbejdstid i sæsonen. Antallet og typen af transporter er beskrevet under afsnit 3.7.1 transporter.

Transport ud af bedriften sker så vidt muligt indenfor normal arbejdstid. De transporter som primært kan ske udenfor normal arbejdstid, er ved levering af slagtegrise, hvilket vil ske ca. 1 gang pr uge. Derudover vil det være transport med husdyrgødning i sæsonen som kan forekomme udenfor normal arbejdstid. Transporter forbi nabobeboelser vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra støj fra anden vejtransport. Transporter er beskrevet under afsnit 3.7.1 transporter.

I forbindelse med projektet vil der ikke tilkomme andre typer af støjklid end dem som allerede forekommer på ejendommen ved nuværende drift.

Vurdering af potentielle støjgener

Der forekommer aldrig støj fra alle støjklid samtidig. Flere af støjklidene er kortvarige eller sæsonbetonede. Aktiviteter i bygninger vurderes at være så lydsvage, at de ikke vil bidrage til støjgener.

Ind- og udlevering sker nord for anlægget, hvor der ikke er naboer tæt på. Omrøring af husdyrgødning finder sted i gyllebeholderne, som er lokaliseret nord for husdyrbruget og dermed også i god afstand fra naboer. Indblæsning af tilskuds foder finder sted i lukket foderlade. Da driftbygninger er placeret mellem naboer og støjklidene vurderes det at bygningerne vil virke støj dæmpende.

Der forventes ingen ændringer i støjniveauet i forhold til støjniveauet i den nuværende drift, idet der ikke sker en forøgelse af aktiviteter, der giver anledning til støj.

3.7.4. Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af korn, foder og halm samt fra transporter til og fra husdyrbruget og ved intern kørsel på ejendommen. Derudover kan der afgives støv med ventilationen.

Støvet i staldene reduceres ved regelmæssig overbrusning i staldanlægget som binder støvet. En mindre del vil blive ventileret ud. Efter hvert hold grise vil anlægget inklusive ventilationen blive rengjort ved vask. Der vil således ikke ske en ophobning af støv i staldanlægget eller i ventilationsafkast.

Korn til foder snegles/transporteres med elevator i lukket system direkte ind i siloerne. Foder blandes på ejendommen i lukket foderlade og ledes ud i staldene gennem lukkede rørsystemer. Fremover vil der blive omlagt til færdigfoder som indblæses direkte i foderladens siloer og ledes ud i staldene gennem lukkede rørsystemer.

Der kan forekomme støv i staldene fra foder, gødning, afstødning af hud og hår fra dyrene og strøelse.

Adgangsvejen til ejendommen samt de interne transportveje er grusveje. Transporter på jord- eller grusveje kan give anledning til lokale støvgener i tørre perioder.

Vurdering af støvgener

Der vurderes ikke at være støvkilder fra driften af husdyrbruget, som giver anledning til væsentlige gene ved nabobeboelser. Det skyldes, at der ikke er væsentlige kilder til støv i anlægget og at evt. støv i staldluften reduceres ved regelmæssig overbrusning af stierne. Derudover foretages rengøring af de enkelte staldafsnit efter hvert hold grise. Håndtering af råvarer og formaling af korn til foder sker i lukkede systemer og primært indendørs, hvilket ikke giver væsentlige støvgener.

Tunge transportere til og fra husdyrbruget passerer ikke forbi beboelser langs grusvejen og støv i forbindelse med de interne transportere ved staldanlægget og gyllebeholderne forventes ikke at give anledning til støvgener ved nabobeboelser, da der er både bygninger og beplantninger mellem støvkilde og nærmeste nabo til at dæmpe og hindre støv. Støv vurderes derfor ikke at være en væsentlig gene for omgivelserne.

Der sker desuden ingen forøgelse af antallet af transportere i forbindelse med det ansøgte. Oplevelse af evt. støv vil derfor have samme omfang som nu. Støv i forbindelse med transportere søges mineret ved hensynsfuld kørsel og lav hastighed.

3.7.5. Lys

Der er kun lys i staldene i forbindelse med arbejde i staldene og i forbindelse med udfordring og sådan at velfærdskravene vedr. belysning, fastsat ved lov kan opfyldes. Staldene er ikke oplyst om natten.

Udendørsbelysningen består alene af orienteringslys ved indgange til bygninger. Nødvendige projektorer er monteret på maskiner og er kun tændt ved behov.

Vurdering af lyspåvirkninger

Der er intet lys ved bygninger som vurderes at kunne være til gene for omkringboende eller trafikanter. Det skyldes, at der ikke er lys i staldene om natten og at udendørs belysning alene består af orienteringslys ved bygninger.

3.7.6. Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder er med til at begrænse forekomst af skadedyr.

Den viden der er om fluer tyder ikke på, at fluer udvikles i gyllebeholdere uden teltoverdækning da flydelaget er for tørt. I gyllebeholderne med teltoverdækning vil fluer ikke kunne overleve pga. de høje temperaturer under dugen.

Foder og korn opbevares i tætte siloer og foderladen rengøres jævnlige. Evt. foderspild fjernes løbende.

Rotter

Der er indgået sikringsaftale med skadedyrsbekæmpelsesfirma.

Fluer

Stuefluer bekæmpes med rovfluer som tilsættes gyllekanaler.

Vurdering af skadedyr

Opbevaring af foder sker i fodersiloer og i lukket foderlade, og evt. spild fjernes løbende. Derudover holdes arealer omkring anlægget ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Regelmæssig vask af stalde efter hver hold grise er medvirkende til at reducere områder i stalene, hvor fluer vil kunne opformerer. I anlæg hvor der anvendes rovfluer bekæmpes fluerne kontinuerligt, hvilket betyder, at der normalt ikke er væsentlig forekomst af fluer.

Det vurderes, at husdyrbruget forebygger og bekæmper fluer og rotter på en måde, så disse skadedyr ikke forventes at medføre skade eller uhygiejniske forhold for omkringboende eller udgøre en risiko for menneskers sundhed.

3.7.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger

Love og bekendtgørelser som regulerer aktiviteter på landbrugsejendomme, foreskriver en lang række krav i forhold til egenkontrol. Der er bl.a. krav om logbog over flydelag på gyllebeholdere, beholderkontrol, løbende opdatering af CHR-registrering. Egenkontrol fastsat ved lov skal ikke indgå i en miljøgodkendelse.

Egenkontrol for dyrevelfærd, miljø samt menneskers og dyrs sundhed:

Besætningen er godkendt efter DANISH-produktstandarden som er danske svineproducenters kvalitetsprogram, hvilket skal efterleves. Standarden sikrer, at besætningen lever op til dansk- og EU-lovgivning vedr. dyrevelfærd, miljø og fødevarer sikkerhed. Besætningen bliver som minimum auditeret hvert tredje år.

Ansøger skal bl.a. følge nedenstående branchekrav vedr. egenkontrol i svinebesætningen:

- Identifikation og sporbarhed af grise.
- Der skal være dokumentation for foderets sammensætning. Færdigfoder og/eller tilskudsmidler skal være indkøbt fra godkendt foderstofvirksomhed.
- Besætningen skal overholde krav til høj smittebeskyttelse.
- Besætningen skal føre et egenkontrolprogram for dyrevelfærd i besætningen.
- Mærkefarver, der anvendes i besætningen, skal være fødevarer godkendte.

Hyppig udslusning fastsat ved lov:

Krav om hyppig udslusning gælder i alle typer staldafsnit til slagtesvin og polte i staldafsnit til slagtesvin. For staldafsnit til øvrige svinetyper er der krav om hyppig udslusning, når staldafsnittet etableres, ændres eller udvides.

Gylle skal udsluses fra staldafsnittet, når der er en gyllehøjde på 10 cm, dog oftest hver 7. dag. Udslusning kan ske enten ved manuel eller automatisk udslusning. Udslusningen skal sikre, at gyllen tømmes ud af staldafsnittet til et udendørs opsamlings- eller opbevaringsanlæg.

For staldafsnit som er godkendt til både smågrise og slagtesvin, vil kravet om hyppig udslusning indtræde, når der er slagtesvin i staldafsnittet. Om der er tale om slagtesvin eller smågrise defineres i overensstemmelse med AU's normtal.

Ovenstående krav gælder ikke for staldafsnit til svin på husdyrbrug, som er godkendt eller tilladt med staldforsuring som ammoniakreducerende teknologi, eller som er certificeret økologiske.

Der er aftale med relevante leverandører om servicering af driftsmaterialet på ejendommen.

Som følge af det ansøgte projekt vil egenkontrollen på ejendommen ligeledes omfatte kontrol med anlæg til gyllekøling.

Egenkontrol vedr. gyllekøling:

1. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktions-sikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
2. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end _____ dage/uger.

3. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Egenkontrol ved teltoverdækning:

- Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

I § 12 miljøgodkendelse meddelt den 9. juni 2010 fremgår det af vilkår 5.1.2. at ejendommens to største gyllebeholdere skal have fast overdækning i form af telt. **Dette vilkår bortfalder med det ansøgte projekt.**

Teltoverdækning på de to gyllebeholdere indsættes som ny teknologi, da alle staldanlæg ændres og dermed skal leve op til nyt BAT-krav.

Med en godkendelse efter §16a, stk. 2 omfattes husdyrbruget desuden af en række lovbestemte særregler for IE-husdyrbrug; herunder krav om miljøledelsessystem, krav om uddannelsesplan for personale, plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligehold og beredskab, fodringskrav, krav til energieffektiv belysning i overensstemmelse med bygningsreglementet og krav til støvemission fra anlægget jf. afsnit 5.2. Disse krav bliver ligesom de ovenfor beskrevne punkter en del af husdyrbrugets egenkontrol.

Vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at generelle krav til egenkontrollen, krav i produktstandarden DANISH og løbende service af produktionsapparatet samt særregler for IE-brug som træder i kraft ved godkendelsens udnyttelse, samlet vil medvirke til at driften sker på en miljømæssig forsvarlig måde, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

3.8. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c)

3.8.1. Døde dyr

Døde dyr skal opbevares i henhold til bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Korrekt opbevaring sikre, at der ikke er risiko for, at der opstår uhygiejniske forhold eller risiko for forurening. Døde dyr overdækkes og afhentes efter behov af DAKA.

Døde dyr opbevares ved nordlig indkørsel til ejendommen.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af affald.

Det vurderes, at døde dyr opbevares korrekt jf. bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr.

3.8.2. Affald

På IE-brug, skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. §6b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder, at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

De affaldsmængder som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpepestoffer som anvendes i produktionen. Derfor er det svært at nedbringe affaldsmængden, da husdyrbruget har ringe indflydelse på emballeringen. Mængden af affald er dog begrænset i forhold til produktionens størrelse, da foder, som er den råvarer der indkøbes absolut størst mængde, leveres uden emballage.

Ved genanvendelse af papir og pap kræves det at materialerne er rene. Hovedparten af emballagen har været i kontakt med indholdet, eller der blevet snavset i forbindelse med brugen heraf. Der er således svært at genanvende hovedparten af de emballager som indkøbes til staldanlægget.

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning som genanvendes som gødning på markerne. Foderspild søges minimeret mest muligt, da det er en unødigt omkostning i produktionen. Foderspild reduceres ved at kontrollere samlinger og andre steder, hvor der kan opstå utætheder. Derudover reduceres spild også ved at tømme fodersiloerne med tilskudsfoder jævnlige inden de igen fyldes, således tilskudsfoderet ikke bliver hængemt i siloerne.

Affaldet består primært af plastdunke fra sæber, desinfektionsmidler og bekæmpelsesmidler, klinisk risikoaffald (kanyler og medicinrester) og farligt affald (spraydåser til mærkning af dyr), lysstofrør fra stalde, papir, pap og plast fra emballering samt jern og metal.

Affaldstype	Håndtering	Bortskaffelse
Brændbart affald	Opbevares i særskilt container	Afhentes af vognmand til godkendt modtageanlæg.
Genanvendeligt affald	Opbevares i sorterede fraktioner	Afleveres på genbrugsstation
Spraydåser	Opbevares i forrum i egnet beholder	Afleveres på genbrugsstation som farligt affald.
Klinisk risikoaffald - medicinrester - brugte kanyler	Lægemedelsrester opbevares aflåst egnet beholder. Brugte kanyler opbevares i kanyleboks/plastdunk.	Afhentes af miljøbil eller afleveres sorteret på genbrugsstation.
Sprøjttemiddelrester og emballage	Opbevares i maskinhus i kemirum	Afhentes af miljøbil eller afleveres på genbrugsstation.
Byggeaffald	-	Genbrugsstation/medtages af entreprenør
Lysstofrør	Opbevares i en fast beholder.	Afleveres på genbrugsstation.
Spildolie, oliefiltere	Opbevares i container/spildbakke	Afhentes af godkendt modtager eller afleveres på genbrugsstation.
Jern og metal	-	Produkthandel
Husholdningsaffald	Container	Dagrenovation

Håndtering af affald på Husdyrbruget

Affaldet sorteres på ejendommen og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

Vurdering

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

3.8.3. Olier og kemikalier

Olier

Dieselolie opbevares i to overjordiske olietanke på hhv. 1.200 liter og 5.000 liter. Olietanke er opstillet i henhold til reglerne i Olietanksbekendtgørelsen.

Fyringsolie opbevares i en nedgravet olietank på 2.500 liter. Olietanke er nedgravet i henhold til reglerne i Olietanksbekendtgørelsen.

Derudover er der et mindre oplag af smørelolie.

Der findes opsugende materiale som f.eks. kattedrus i maskinhuset til opsugning af evt. spild.

Olieaffald(spildolie)

Spildolie opbevares i lukkede tromler i maskinhuset i kar og afhentes efter behov af godkendt modtager.

Kemikalier

Husdyrbrugets forbrug af kemikalier består af rengøringsmidler til vask af staldanlægget og sprøjtmidler til markbruget.

Rengøringsmidler opbevares på spildbakke i rum uden afløb.

Sprøjtemidler til brug i marken opbevares i kemirum uden afløb.

Kemiaffald

Det er sjældent, at der er restprodukter af markkemikalier, sæbe eller desinfektionsmidler. Det tilstræbes at anvende midlerne så restprodukter undgås. Restmængder vil typisk være markkemikalier, der skal bortskaffes i forbindelse med at et givent produkt ikke længere må anvendes. Eventuelle rester afleveres på genbrugsplads.

Vurdering

Det vurderes at kemikalier opbevares korrekt i kemirum uden risiko for forurening og at olietanke og olier opbevares forsvarligt med mulighed for opsamling/opsugning af evt. spil.

3.8.4. Energiforbrug

Stuehuset opvarmes med jordvarmeanlæg. Opvarmning af staldanlægget sker ved oliefyr og varmekanon, der vil være et olieforbrug til udtørring med varmekanon. Varmepumpen forventes at blive tilknyttet et gyllekølingsanlæg. Varmen fra gyllekølingsanlægget anvendes til opvarmning af smågrisestalde, hvilket reducerer udledning af CO₂ til opvarmning.

Energiforbrug i form af strøm anvendes i driftbygningerne for størstedelen til ventilation, foderkværn, foderblande-anlæg, udfodring, højtryksrensning samt belysning og drift af anlæg til gyllekøling. Derudover anvendes der el til pumpning af gylle.

Der forventes et fald i energiforbruget i forbindelse med det ansøgte, da der fremover vil blive færre staldafsnit.

Der anvendes dieselolie til evt. opvarmning af stalde og til udtørring af stalde efter vask i vinterhalvåret. Den største andel af forbruget anvendes til ejendommens maskiner.

Drift af gyllekøling vil samlet få energiniveauet til at stige pr. m² produktionsareal, men har derimod afledte effekter på klimagasser ved udfasning af olie til opvarmning og dermed CO₂ udledningen.

Energiforbrug til drift af gyllekøling er ikke indeholdt i normen for energiforbrug, og forbrugt heraf skal derfor tillægges. Det aktuelle energiforbrug på ejendommen inklusive drift af gyllekølingsanlægget er væsentligt lavere end normen, hvilket skyldes, at der løbende er fokus på at optimere energiforbrugende enheder.

Gyllekølingsanlægget reducerer udledning af ammoniak fra gyllekummer med køleslanger. Varmen fra gyllekølingsanlægget anvendes til opvarmning af smågrisestald, hvilket har betydet en mindre udledning af CO₂ til opvarmning.

Vurdering vedr. energiforbrug og klima

I slagtegriseproduktion ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne ventilation, foderfremstilling, belysning og isolering. I smågriseproduktion ligger mulighederne for at spare på energi derudover også ved opvarmning.

Eksisterende stalde er indrettet med undertryksventilation og bygningerne er isoleret. Der er ved renovering af enheder i det eksisterende anlæg fokus på forbrug af energi. Ved renoveringer vil der blive opgraderet til mindre energiforbrugende enheder på lys, foder og ventilation.

Alle ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde, hvilket reducerer modstanden. Der er temperaturstyring på ventilationsanlæggene i staldene.

Energiforbrug skal indgå i det løbende miljøledelsesprogram, hvorigennem der fortsat vil være fokus på energiforbruget.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

3.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Ejendommen forsynes med vand fra egen boring. Der forbruges vand til drikkevand til dyrene samt overbrusning af dyr og rengøring af stalde, foder- og ventilationsanlæg. Til markdrift anvendes vand til vask af maskiner og til sprøjtninger i marken.

Forbruget af vand i en slagtegrisestald til hhv. drikkevand, spild og rengøring udgør 0,559 m³ pr. slagtegris (norm) svarende til ca. 3,50 m³ vand/m² produktionsareal. Mens forbruget af vand i en smågrisestald til hhv. drikkevand, spild og rengøring udgør 0,152 m³ pr. smågris (norm) svarende til ca. 3,30 m³ vand/m² produktionsareal.

Vandforbruget er på 0,559 m³ pr slagtegris er fordelt på:

- 0,459 m³ til drikkevand. Forbruget til drikkevand afhænger af foderforbrug. Med faldende foderforbrug falder grisens vandbehov. Hen over de sidste 15 år er foderforbruget i kilo foder faldet, samtidig er afgangsvægten på grisene steget med 11 kg. Denne ændring i både foder og vægt har betydet at vandforbruget pr. gris er uændret.
- 0,075 m³ til drikkevandsspild. Dette forbrug er faldet ved drikkestrug og drikkenipler over truet. Den generelle lovgivning foreskriver dog overbrusning af dyrene i de varme perioder, hvilket betyder at sparret forbrug af vand i forbindelse med spild nu forbruges i forbindelse med overbrusning.
- 0,025 m³ til vask. Iblødsætning af anlægget reducerer lidt på forbruget af vaskevand, men det samlede vandbehov til vask er så ubetydelig, at det ikke ændrer ved det samlede vandbehov.

Vandforbruget er på 0,152 m³ pr smågris er fordelt på:

- 0,117 m³ til drikkevand. Forbruget til drikkevand afhænger af foderforbrug. Med faldende foderforbrug falder grisens vandbehov. Hen over de sidste 15 år er foderforbruget i kilo foder faldet, samtidig er afgangsvægten på grisene steget med 11 kg. Denne ændring i både foder og vægt har betydet at vandforbruget pr. gris er uændret.
- 0,015 m³ til drikkevandsspild. Dette forbrug er faldet ved drikkestrug og drikkenipler over truet. Den generelle lovgivning foreskriver dog overbrusning af dyrene i de varme perioder, hvilket betyder at sparret forbrug af vand i forbindelse med spild nu forbruges i forbindelse med overbrusning.
- 0,02 m³ til vask. Iblødsætning af anlægget reducerer lidt på forbruget af vaskevand, men det samlede vandbehov til vask er så ubetydelig, at det ikke ændrer ved det samlede vandbehov.

Med 2.101 m² produktionsareal kan vandbehovet opgøres til 8.670 m³ vand.

Derudover kommer vandforbrug til vask af grisetransport, vask af maskiner, fyldning af sprøjte til marksprøjtninger, velfærdsrum til personale og privatbeboelse.

Ansøgt produktion	Antal	Drikkevand, m ³		Drikkevandsspild, m ³		Vaskevand, m ³	
		Norm	Forbrug	Norm	Forbrug	Norm	Forbrug
Årssøer	0	7	0	0	0	0,4	0
Smågrise	18.112	0,117	2119,104	0,015	271,68	0,02	362,24
Slagtesvin	10.584	0,459	4858,056	0,075	793,8	0,025	264,6
Sub total			6977,16		1065,48		626,84
						Total	8669,48

Tabel – Beregning af vandforbrug ved normtal.

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Iblødsætning forud for vask
- Dagligt eftersyn af rørføringer til vand.
- Integration af drikkeventiler over foderstrug i staldanlæg med vådfoder.
- Drikkekopper i staldanlæg med tørfoder.

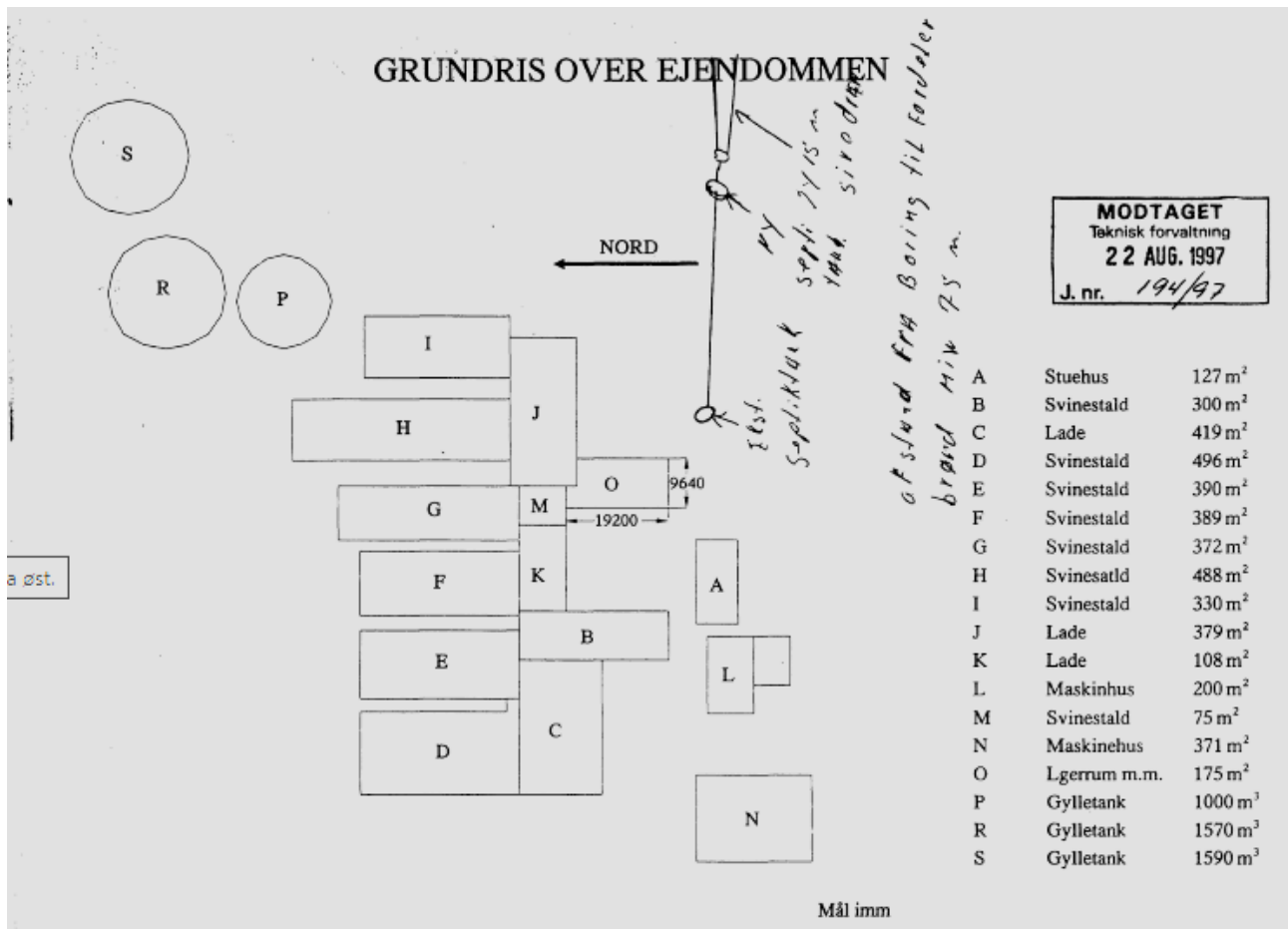
Spildevand

Der er opsat tagrender på det eksisterende staldanlæg. Tagvand fra det eksisterende staldanlæg udledes til diffus nedsivning i jordoverfladen og i læbælte mod nord.

Der er en vaskeplads på 54,3 m². Vaskevand og regnvand der falder på pladsen ledes til gl. gyllebeholder der bruges til vaskevand.

Spildevand fra vask af stalde opsamles i ejendommens gyllesystem og er indregnet i normtallene for gylleproduktion. Rengøringsvand fra stalde ledes til gyllesystem.

Der ændres ikke på udledning af sanitært spildevand, som ledes til samletank og derfra til ned-sivningsanlæg jf. nedsivningstilladelse meddelt af Støvring Kommune den 29. april 1998.

Billedeudsnit fra nedsivningstilladelsen meddelt den 29. april 1998

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes, at der ikke forbruges mere vand end der er behov for på ejendommen og at der i den daglige drift er fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsventiler. Drikkenipler er placeret over fodertrug for at opsamle evt. spild, som så vil drikkes af dyrene.

Vandforbrug skal indgå i det løbende miljøledelsesprogram, hvorigennem der fortsat vil være fokus på forbruget.

Det vurderes at husdyrbruget har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere vandforbruget.

3.9. BAT- Ammoniak (B9, E1b, E1c)

BAT (Bedst Tilgængelige Teknik) er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som omkostningseffektivt kan begrænse forurening af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg. BAT-krav for ammoniak er fastsat til et konkret udledningsniveau for ammoniak i husdyrloven.

BAT kravet indtræder ved en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃N pr år.

I projekter hvor der ikke foretages udvidelser eller renoveringer vil kravet til BAT kunne opfyldes med den gulvtype der forefindes uanset ammoniakfordampningen. Det skyldes, at omkostningen til at ændre gulvtypen ikke står mål med miljøeffekten, da gyllekummen under spalterne også skal ændres (det er ikke nok evt. at lukke spalteåbningen). Tilsvarende er omkostningen til implementering af teknik i eksisterende stalde mere omkostningstungt end i nyt anlæg, hvilket betyder, at det ligeledes ikke er BAT at indsætte teknologi i eksisterende stalde.

For eksisterende stalde hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

I den tidligere godkendelse var der stillet vilkår vedr. fodring. Virkemidlet forbedret fodereffektivitet er nu delvis indbygget i den nye husdyrregulering. Derfor genberegnes BAT-kravet uden foderoptimeringer.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2748	334	3082
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2913	167	3080
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	2
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde ? i		
BAT-husdyrtype	Areal (m ²)	Beregnet BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))
Slagtesvin	1530	Arealet er mellem 1300 m ² og 4500 m ² . BAT kravet er beregnet til 1,58 kg NH ₃ -N / (m ² · år) Følgende formel er anvendt i beregningen: $NH_3EGV1 - ((NH_3EGV1 - NH_3EGV2) / (Areal2 - Areal1)) \times (Areal - Areal1)$ $1,62 - ((1,62 - 1,06) / (4500 - 1300)) \times (1530 - 1300) = 1,58$
Smågrise	2101	Arealet er lig med eller under 2600 m ² . BAT kravet er fastlagt til 0,58 kg NH ₃ -N / (m ² · år) $NH_3EGV1 - ((NH_3EGV1 - NH_3EGV2) / (Areal2 - Areal1)) \times (Areal - Areal1)$ $0,58 - ((0,58 - 0,50) / (7800 - 2600)) \times (2101 - 2600) = 0,58$
Forklaring til forkortelser anvendt i formelen til udregning af BAT kravet		
NH ₃ EGV1		Nedre emissionsgrænseværdi (kg NH ₃ -N / (m ² · år)). Findes i BAT-normtalssæt [NH3Emissionsgraensevaerdi1].
NH ₃ EGV2		Øvre emissionsgrænseværdi (kg NH ₃ -N / (m ² · år)). Findes i BAT-normtalssæt [NH3Emissionsgraensevaerdi2].
Areal1		Nedre grænse i produktionsstørrelsen (m ²) for progressiv udregning. Findes i BAT-normtalssæt [ProdStoerelse1].
Areal2		Øvre grænse i produktionsstørrelsen (m ²) for progressiv udregning. Findes i BAT-normtalssæt [ProdStoerelse2].
Areal		Det angivne areal for produktionen (m ²)

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde 				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 4	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56
Stald 10	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56
Stald 1, 2024	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,58	1,90

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

Fordampning fra gyllelagre indgår ikke i BAT-krav for produktionsarealet, men tillægges som det ses af den samlede BAT beregning ovenfor. I det konkrete projekt er fordampningen fra gyllelagre dog reduceret med 50 % ved teltoverdækning fra 334 kg NH₃-N til 167 kg NH₃-N pr år.

Opfyldelse af krav om BAT sker ved frit valg med hensyn til hvilke staldsystemer og teknologier der vælges. Kravet stilles samlet til hele anlægget. Det betyder, at opfyldelsen af det samlede krav kan ske ved integration af teknologi i en del af anlægget, hvis det er det mest hensigtsmæssige for husdyrbruget.

I dette projekt er der valgt et staldsystem med delvis spaltegulv (25-49% fast gulv) i staldafsnit 1 og toklimastald med delvis spaltegulv i staldafsnit 4 og 10. I stald 1 etableres der gyllekøling med en ammoniakreducerende effekt på 10,8%.

BAT-kravet på husdyrbruget er beregnet til 3.082 kg NH₃-N/år. Den faktiske emission er 3.080 kg NH₃-N/år. Det ansøgte overholder således krav til BAT vedr. ammoniak.

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

Det vurderes at husdyrbrugets staldanlæg opfylder krav om BAT vedr. integration af gyllekøling i renoverede stald 1 og etablering af delvis spaltegulv med minimum 25 % fast gulv.

Derudover er de to gylletanke til flydende husdyrgødning (afgasset biomasse) teltoverdækket.

Det vurderes således at husdyrbrugets staldanlæg og gyllelager opfylder krav til ammoniakreduktion iht. BAT.

3.10. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c)

Husdyrbruget ligger langt fra den danske landegrænse og der vurderes ikke at være emissioner fra husdyrbruget, der har grænseoverskridende virkning.

4. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (E og F)

4.1. Beskrivelse af det ansøgte

4.1.1. Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner (E1a og F1a og b)

Der henvises til afsnittet: Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.

4.1.2. Forventede indvirkninger på miljøet. (E1b og Fc og d) og evt. foranstaltninger til at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljøet (E1c).

Der henvises til de foretagne vurderinger i afsnittene 3.5 – 3.10. vedr. natur bilag IV-arter, lugt, støj, støv lys, skadedyr, transportere, rystelser, energi, vand og klima.

4.1.3. Befolkningen og menneskers sundhed (F4)

Husdyrbrugets indretning, drift og beliggenhed er beskrevet i afsnit B. Herunder bl.a. emissioner i form af ammoniak (afsnit 3.5), lugt (afsnit 3.6), støj (afsnit 3.7.3) og støv (afsnit 3.7.4) og lys (3.7.5) som kan være til gene for omgivelserne og påvirke menneskers sundhed og trivsel. Disse forhold vil derfor ikke blive nærmere beskrevet her.

Der er i en stor del af den lovgivning der regulerer landbruget indbygget hensyn til befolkningen og menneskers sundhed. Det gælder f.eks. i forhold til hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produkterne kan sælges.

Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodeks udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen.

Vurdering vedr. befolkningen og menneskers sundhed

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til nabobeboelser, institutioner eller sygehuse der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes, at husdyrbruget ikke udgør en særlig sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan godkendes som ansøgt uden at være til gene for menneskers sundhed.

4.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F4)

Jordarealer og jordbund

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af anden lovgivning end husdyrlovgivningen. Der er derfor ikke lavet konsekvensvurdering af markdrift.

Risikoen for påvirkning af jordarealer ved selve bygningsparcellen er forurening med olie og kemikalier. Kemikalier til driften af husdyranlægget er pakket i enheder på op til 25 liter. De opbevares og anvendes inde i staldanlægget, hvor der ikke er mulighed for afløb til jordoverflade. Kemikalier til driften er primært sæber.

Risikoen for udsivning af gødningsstoffer fra anlægget er minimal, da stald, gyllerør og gyllebeholdere udføres i tætte og stabile materialer i henhold til bygningsreglementet. Derudover vil det ældre staldanlæg tages ud af drift, hvilket betyder at det ikke udgør en risiko.

Olie til opvarmning opbevares i en godkendt nedgravet tank. Tanken påvirkes ikke mekanisk, da den er nedgravet, og dermed er sandsynligheden for brud på tanken minimal.

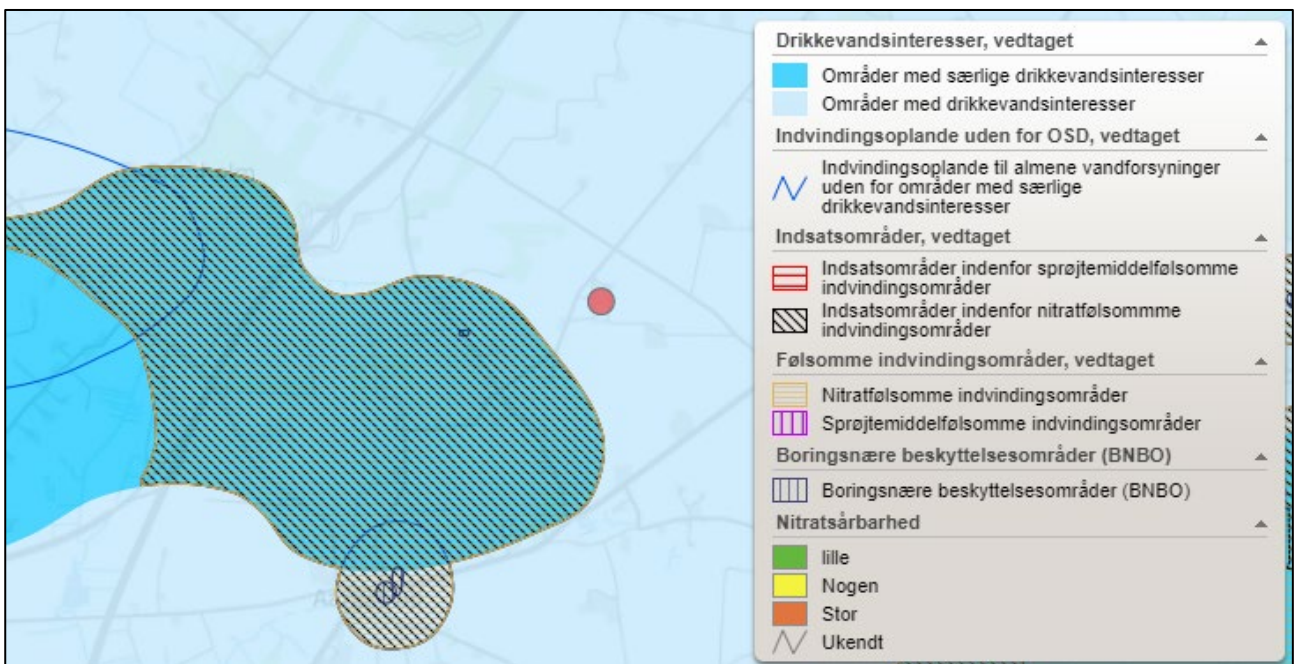
Vand herunder grund- og overfladevand

Vandforbrug og mulighederne for at minimere vandforbruget er beskrevet i afsnittet 3.8.5.

Gyllebeholderne kontrolleres regelmæssigt for utætheder og er underlagt beholderkontrol. De eksisterende gyllebeholder er placeret mere end 100 meter fra vandløb og søer større end 100 m².

Der bliver desuden udarbejdet en beredskabsplan som skal sikre, at der er en plan for hvordan et utilsigtet udslip af flydende husdyrgødning håndteres således tab til vandmiljøet undgås. Planen udarbejdes når projektet realiseres, da det ikke er muligt at indtegne placering af brandslukker, flugtveje mv. inden projektet er færdigbehandlet i byggesagsbehandlingen.

Bygningsmassen ligger jf. den [Statslig grundvandskortlægning](#) i område med drikkevandsinteresser.

Husdyrbrugets placering (rød markering) i forhold til OSD, område for drikkevandsinteresser og følsomme indvindingsområder.

Forurening af grundvand ved en bygningsmasse sker primært ved en punktfurening, som ikke håndteres i kombination med en nedadgående vandstrømning. Indretningen af staldanlægget med lukkede rørføringer og støbt bund vil ikke give anledning til en punktfurening, da konstruktionerne ikke påvirkes mekanisk hvorved der opstår brud. Derudover er der under en støbt bund ingen nedadgående vandstrømning, da det afledes væk fra tagfladen.

Risiko for punktfurening med olie eller kemikalier til jord anses generelt for at være minimal. Skulle der forekomme en punktfurening på jordoverfladen kan denne dog nemt håndteres og der er derfor ingen risiko for punktfurening af grundvand.

Luft og klima

Forurening af luften sker primært gennem ammoniakfordampning og støv fra produktionen. Disse emner er belyst i afsnit 3.5 (husdyrbrugets ammoniakemission) og 3.7.4 (Støv). Klimatet påvirkes primært gennem energiforbrug og transporter til og fra husdyrbruget. Disse emner er belyst i afsnittet vedr. transporter (3.7.1) og afsnittet vedr. energi (3.8.4).

Vurdering

Ejendommen har overbrusning i stierne og håndterer foder i lukkede systemer, som reducerer støv fra anlægget.

Transport til og fra anlægget søges løbende optimeret, ved at udnytte kapaciteten på transporterne, hvilket betyder at der så vidt muligt aftages hele træk.

4.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer (E1c)

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld og mulighederne for at forbygge og afbøde virkningerne af uheld i den udarbejdede beredskabsplan.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

4.1.6. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (E1d og F2, F3)

Alternativer til nye anlægsdeles placering

Der opføres ikke nye anlægsdele, hvorfor alternative placeringer ikke er vurderet.

Det ansøgte giver mulighed for en mere fleksibel produktion idet husdyrbruget med en ny godkendelse ikke vil skulle søge på ny, hvis der opstår behov for at justere produktionen i forhold til grisenes ind- og afgangsvægte.

Alternativer til valg af teknologi

I forhold til reduktion af ammoniakfordampningen er der valg det staldsystem som giver en lav ammoniakfordampning. Som alternativ kunne der være valgt et andet staldanlæg kombineret med en teknologi.

I forhold til gylletanke forefindes ikke bedre alternativer end teltoverdækning.

0-alternativet

0-alternativet beskriver den situation hvor husdyrbruget kører videre på den eksisterende godkendelse. 0-alternativet vil betyde, at husdyrbruget ikke vil kunne udvise den fleksibilitet og omstillingsevne som markedet forlanger og på sigt ikke vil kunne udnytte de fordele der ligger i stordrift for at holde omkostningerne pr. produceret enhed nede.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene.

Med en godkendelse efter Husdyrbruglovens §16a stk. 2 forventes der ikke en øget produktion af grise på ejendommen men godkendelsen vil give ansøger en øget fleksibilitet i forhold til at udnytte staldanlægget. Det betyder at husdyrbruget hurtigere vil kunne omstille sig i forhold til markedsvilkår.

Med en godkendelse efter §16a får husdyrbruget status af IE-brug og bliver underlagt en række særregler, som skal medvirke til at produktionen har et stadig mindre ressourceforbrug og reduceret påvirkning af omgivelserne.

Vurdering i forhold til placering af nye anlæg og valg af teknologi

Der er ikke vurderet på alternativer til placering nye anlægsdele da der ikke opføres nye anlægsdele.

I forhold til teknologi vil øvrige løsninger samlet set være mere bekostelige, kræve mere vedligehold og større energiforbrug hvorfor disse er fravalgt.

5. Oplysninger i relation til IE-husdyrbruget (C)

Husdyrbruget er et IE-husdyrbrug, da anlægget rummer mere end 2.000 stipladser til slagtegrise (over 30 kg).

5.1. Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør (C1)

Ved ophør af aktiviteter på et IE-brug bliver husdyrbruget omfattet af reglerne i kap. 4 i jordforureningsloven. Ved ophør skal den ansvarlige for driften bl.a. vurdere jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af de aktiviteter der har fundet sted på husdyrbruget. Kommunen kan stille krav om, at der skal foretages undersøgelser, analyser eller målinger af stoffer til brug for vurderingen.

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

Der vil blive gennemført en rengøring af anlægget samt tømning af gyllekanalerne, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller risiko for forurening. Oplag af foder, hjælpestoffer mv. vil blive bortskaffet.

Gyllebeholderene tages ikke nødvendigvis ud af drift med ophør af husdyrproduktionen, men tømmes for husdyrgødning i henhold til generel lovgivning.

Senest 4 uger efter driftsophør af husdyrholdet anmeldes dette til kommunen.

Vurdering af foranstaltninger ved ophør

Det vurderes, at ovenstående beskrevne tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare, og til at sikre, at husdyrbruget ikke vil blive et attraktivt levested for rotter og andre skadedyr.

5.2. BAT- Råvare, energi, vand, management mv. (C2)

EU-Kommissionen vedtog den 15. februar 2017 nye BAT-konklusioner som gælder for IE-Brug.

5.2.1. BAT- råvare

Ved forbrug af råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) er udgangspunktet, at der ikke anvendes mere, end der er behov for i produktionen.

Anlægget er indrettet på en måde som giver de mest optimale muligheder for en rationel og optimeret drift i forhold til forbruget af råvarer og energi.

Fodermidler opbevares i siloer og transport foregår i et lukket system. Fodersiloerne er placeret på fast bund. Opbevaringen og transporten af foder sker således at utætheder hurtigt identificeres.

Som en del af BAT-kravet skal husdyrbruget have en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse som bl.a. omfatter forsyningssystemer til vand og foder. Planen vil medvirke til at sikre, at der fortsat er fokus på mindst muligt forbrug af råvare.

Derudover skal husdyrbruget dokumentere, at udskillelsen af fosfor og kvælstof i husdyrgødningen minimeres jf. de beskrevne metoder under BAT-fodringskrav.

Overholdelse af BAT-krav vedr. kontrol, reparation, vedligehold og fodringskrav vurderes i forbindelse med tilsyn eller i forbindelse med at husdyrbruget indsender dokumentation herfor til kommunen jf. krav om årlig indberetning til kommunen.

5.2.2. BAT-Energi

Der er fastlagt bindende BAT-krav til IE-brug vedr. energi. Kravene indebærer, at der ved opførelse af nye stalde eller ved udskiftning af belysningskilder i eksisterende anlæg skal etableres energieffektiv belysning.

Derudover er der bindende BAT-krav omfattende plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget, samt materiel, hvilket bl.a. omfatter varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.

Desuden skal husdyrbruget implementere et miljøledelsessystem med mål og handlingsplan for bl.a. energiforbrug.

Overholdelse af BAT-krav vedr. kontrol, reparation, vedligehold og krav vedr. energieffektiv belysning vurderes i forbindelse med tilsyn eller i forbindelse med at husdyrbruget indsender dokumentation herfor til kommunen jf. krav om årlig indberetning til kommunen.

Energiforbrugende aktiviteter er beskrevet under punkt 3.8.4. samt de anvendte energikilder.

5.2.3. BAT-Vand

Som en del af et bindende BAT-krav til IE-brug skal husdyrbruget have en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af materiel som bl.a. skal omfatte udstyr til drikkevand. Herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes, og frekvensen for løbende indstilling skal fastsættes i planen. Planen vil medvirke til at sikre, at der ikke sker unødigt vandspild på grund af utætte drikkevandssystemer.

Vandforbrug skal desuden indgå som en del af husdyrbrugets miljøledelse, hvorigennem der fortsat vil være fokus på forbruget af vand.

Vandforbruget er beskrevet under afsnit 3.8.5. samt de tiltag husdyrbruget praktiserer for at minimere vandforbruget.

5.2.4. BAT-Management

Husdyrbruget har allerede mange rutiner og procedure for at sikre at produktionsanlægget fungerer optimalt med lavest muligt forbrug og miljøpåvirkning.

En del af det gode management er bl.a. at sikre, at grisene gøder korrekt i stierne. Dette styres ved klimastyring og overbrusning. Derudover er godt management at sikre, at der ikke opstår uhygiejniske forhold for dyr eller mennesker. Det er således standard at stalde vaskes mellem hvert hold grise og der er indgået aftale om skadedyrsbekæmpelse på husdyrbruget.

IE-husdyrbruget skal derfor dokumentere og eller sikre, at følgende efterleves:

- Miljøledelsessystem
- Oplæring af personale
- Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab
- Fodringskrav
- Krav om energieffektiv belysning
- Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlæg

Der skal ske årlig indberetning til kommunen vedr. overholdelse af kravene.

IE-husdyrbrug skal en gang årligt senest den 31. december indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen, hvis ikke kommunalbestyrelsen indenfor det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på ejendommen:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem
- 3) Logbog over gennemførte kontroller
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

IE-husdyrbruget er omfattet af den række særregler for IE-brug som beskrevet under bilag 3.

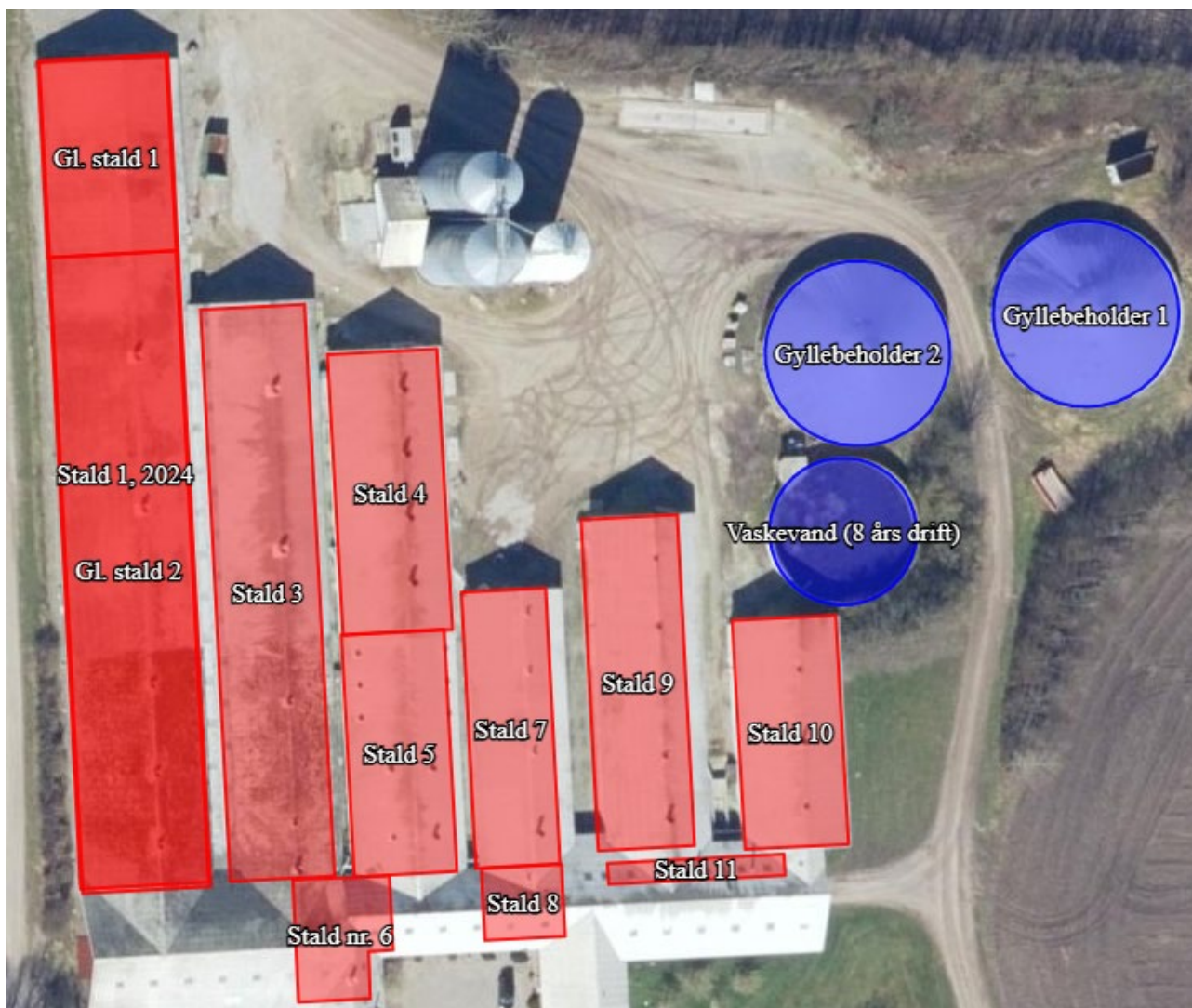
6. Bilagsoversigt

Bilag 1: Overblik over produktionsarealer i de enkelte staldafsnit.

Bilag 2: Staldtegninger (eksisterende og nye anlæg)

Bilag 3: Indberetnings- og generelle lovkrav for IE-husdyrbrug

Bilag 4: Beredskabsplan (uploadet som et separat dokument)

Bilag 1: Overblik over produktionsarealer i de enkelte staldafsnit.

Ansøgt drift: Staldafsnit 1, 2024; 4 og 10 søges som nyt (inkl. renoveret)

Stald 3, 5, 6, 7, 8, 9 og 11 tages ud af drift.

Gl. stald 1 og 2 renoveres og ændres til stald 1, 2024 (dominostald) til slagtegrise.

Stald 4 og 10 renoveres og ændres til smågrise.

Stald 1, 2024:

Ansøgt: Renoveres og ændres til dominostald

4 stier á:

1 sti 15,65*23,76 m

2 stier 15,65*23,90 m

1 sti 15,65*30,2 m

$101,76 \text{ m} * 15,65 \text{ m} = 1.592,54 \text{ m}^2$

Fradrag til inventar, vægt og automater: $15 \text{ m}^2 \text{ pr sti} * 3 \text{ stier} + 17,6 \text{ m}^2 \text{ pr sti} * 1 \text{ sti} = 62,6 \text{ m}^2$

Samlet produktionsareal: $1529,94 \text{ m}^2$ ekskl. inventar og foderkrybbeareal

Gulvprofil: Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv

Stald 4:

Ansøgt: renoveres og ændres til smågrisestald

48 stier á $1,81 * 3,53 \text{ m} = 6,3893 \text{ m}^2$

Fradrag inventar $0,16 \text{ m}^2$, Krybbe $0,29 \text{ m}^2$

Produktionskvadratmeter pr sti $5,9393 \text{ m}^2$

Samlet produktionsareal: $285,09 \text{ m}^2$ ekskl. inventar og foderkrybbeareal

Gulvprofil: Toklima, delvis spaltegulv

Stald 10:

Ansøgt: renoveres og ændres til smågrisestald

2 sektioner á 8 stier á $2,075 \text{ m} * 5,275 \text{ m} = 10,9456 \text{ m}^2/\text{sti}$

1 sektion á 10 stier á 2,320 m * 5,275 m = 12,238 m²/sti

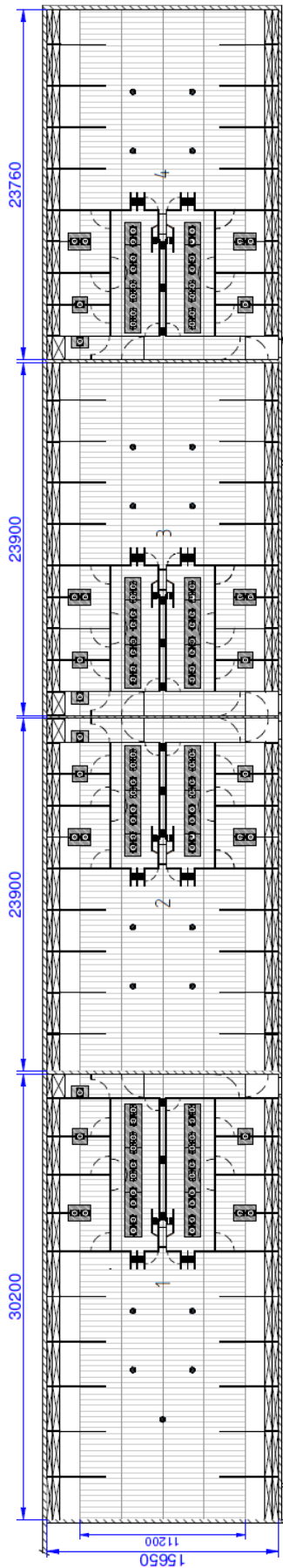
Fradrag inventar 0,16 m², Krybbe 0,29 m² pr. sti

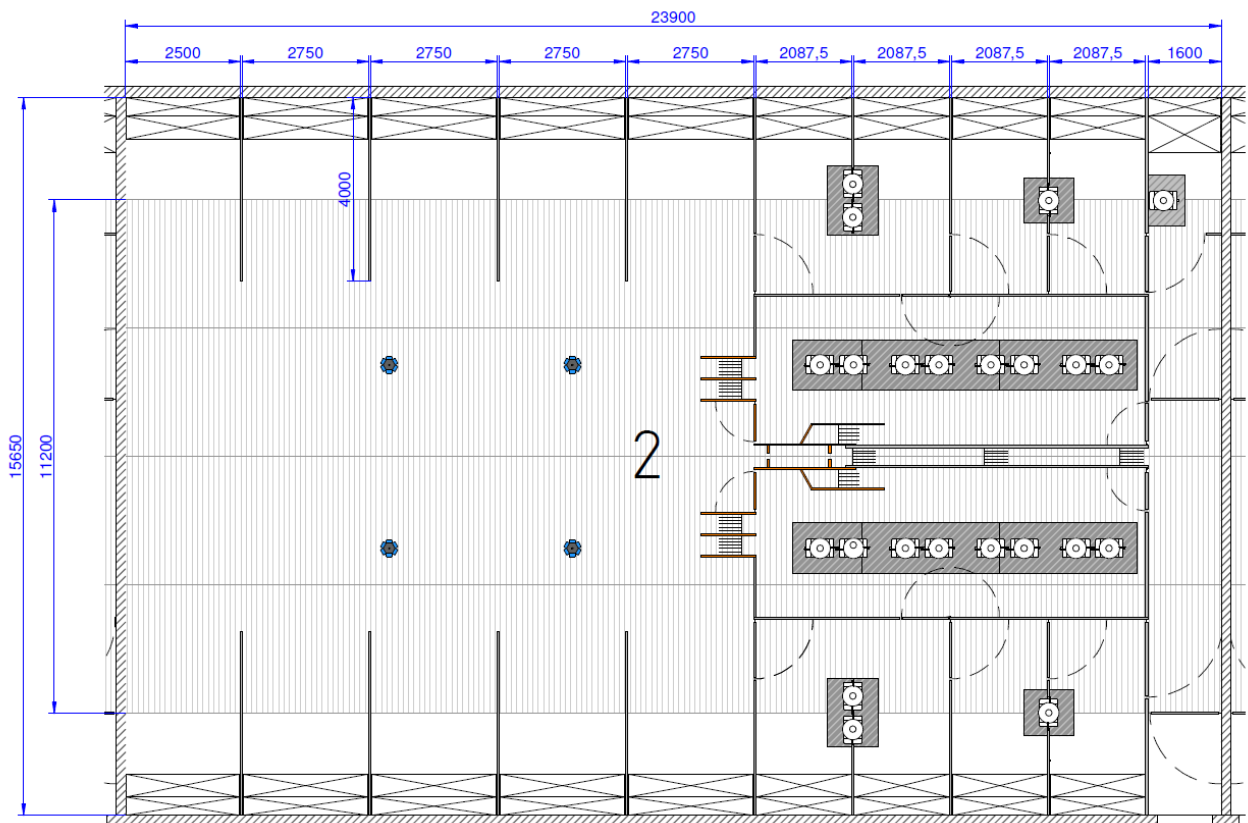
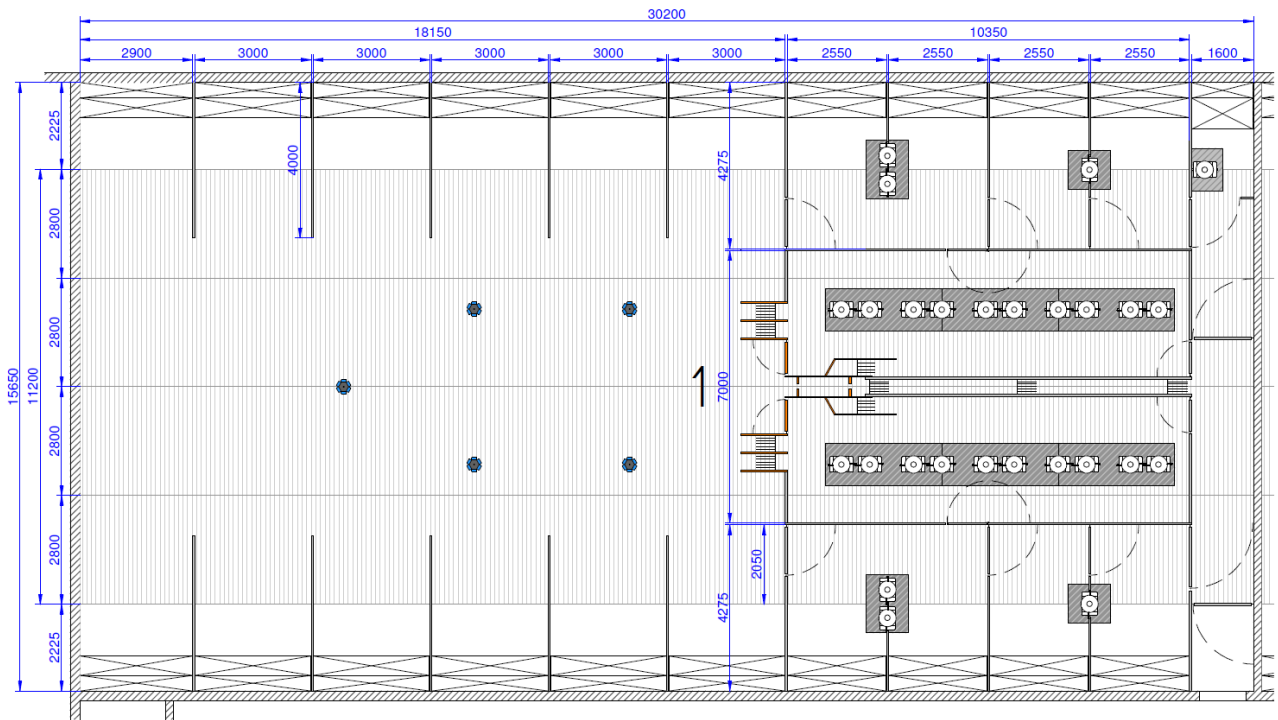
Produktionskvadratmeter pr sti 10,496 m² og 11,788 m²

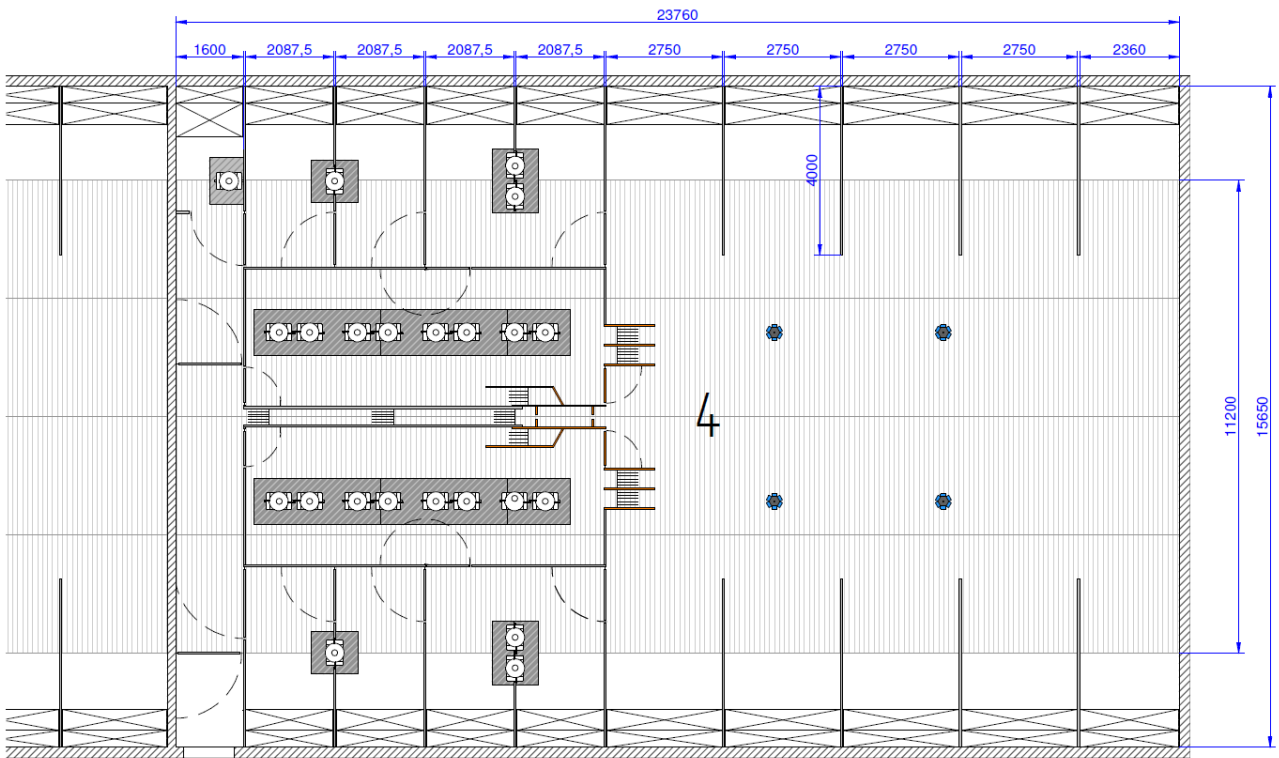
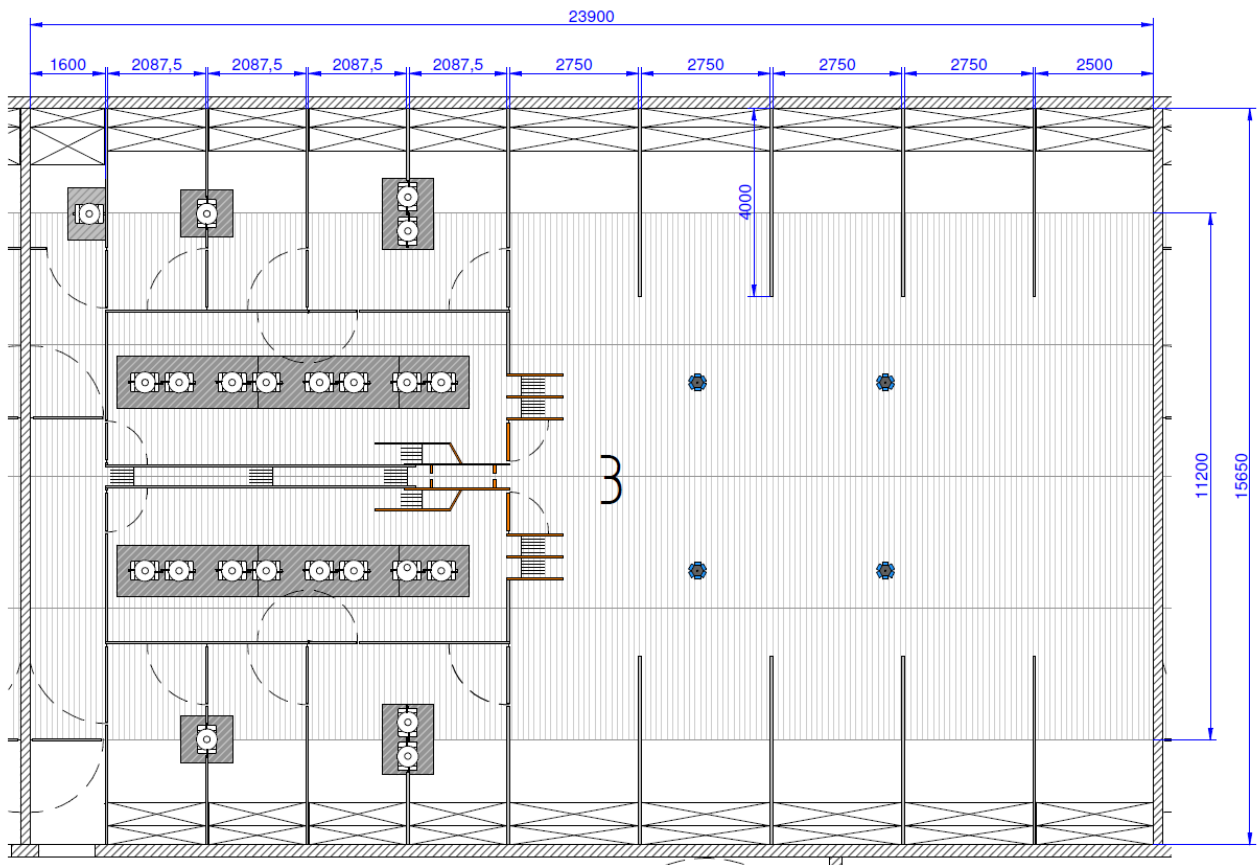
Samlet produktionsareal: 10,496 m² * 16 stier + 11,788 m² * 10 stier = 285,81 m² ekskl. inventar og foderkrybbeareal

Gulvprofil: Toklimastald, delvis spaltegulv

Bilag 2: Staldtegninger (ny indretning af stald 1 fra Domino)

Bilag 3: Indberetnings- og generelle lovkrav for IE-husdyrbrug

EU-Kommissionen vedtog den 15. februar 2017 nye BAT-konklusioner som gælder for IE-Brug.

En del af EU's BAT-krav til IE-brug er allerede implementeret i den generelle lovgivning som gælder for alle husdyrbrug. Derudover er krav, som kun gælder IE-brug integreret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kap. 17. Særreglerne til IE-brug omfatter følgende krav:

Miljøledelsessystem

Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav der er nævnt ovenfor.

Krav om oplæring af personale hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning.
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning.
- 3) Planlægning af aktiviteter.
- 4) Beredskabsplanlægning og -styring.
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

IE-husdyrbruget skal udarbejde oplæringsmateriale, vedr. ovenstående forhold. Materialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde betingelserne:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder) minimum 1 gang årligt.
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.
- 9) Udarbejdelse af beredskabsplan.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse, skal ske regelmæssigt.

Fodringskrav

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder

Krav om energieffektiv belysning

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement. Kravet indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningsystem eller belysningsanlæg.

IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger i fem år og disse skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlæg

IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

Årlig indberetning til kommunen vedr. overholdelse af kravene.

IE-husdyrbrug skal en gang årligt senest den 31. marts indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen hvis ikke kommunalbestyrelsen indenfor det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på ejendommen:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem
- 3) Logbog over gennemførte kontroller
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

Ovenstående BAT-krav til IE-brug er direkte afskrift fra lovgivning. Det er ligeledes krav som kommunen vil følge op på i forbindelse med de regelmæssige miljøtilsyn som skal ske på husdyrbruget.

Bilag 4: Beredskabsplan

Der er uploadet en beredskabsplan for den nuværende produktion.

Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som skal sikre, at der er en plan for hvordan et utilsigtet udslip af flydende husdyrgødning håndteres således tab til vandmiljøet undgås. Planen udarbejdes når projektet realiseres, da det ikke er muligt at indtegne placering af brandslukker, flugtveje mv. inden projektet er færdigbehandlet i byggesagsbehandlingen.